РЕШЕНИЕ НА ПЪРВОИНСТАНЦИОННИЯ СЪД (пети състав)

27 ноември 2007 година *

По съединени дела Т-3/00 и Т-337/04,

Athanasios Pitsiorlas, с местожителство в Солун (Гърция), за когото се явява адв. D. Papafilippou, avocat,

жалбоподател,

срещу

Съвет на Европейския съюз, за когото първоначално се явяват г-н M. Bauer, г-жа S. Kyriakopoulou и г-жа D. Zachariou, впоследствие от г-н Bauer и г-жа Zachariou, в качеството на представители,

и

Европейска централна банка (ЕЦБ), за която по дело Т-3/00 се явяват първоначално г-жа C. Zilioli, г-н C. Kroppenstedt и г-жа P. Vospernik, впоследствие г-жа Zilioli, г-н Kroppenstedt, г-н F. Athanasiou и г-н S. Vuorensola,

* Език на производството: гръцки.

впоследствие г-жа Zilioli, г-н Kroppenstedt и г-н Athanasiou и по дело T-337/04 — г-н Kroppenstedt, г-н Athanasiou и г-н P. Papapaschalis в качеството на представители,

ответници,

с предмет, от една страна, искане за отмяна на решенията на Съвета и на Европейската централна банка, с които се отхвърлят заявленията на жалбоподателя за достъп до документи, свързани със Споразумението Базел—Ниборг от септември 1987 г., и от друга страна, искане за обезщетение,

ПЪРВОИНСТАНЦИОННИЯТ СЪД
НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ (пети състав),

състоящ се от: г-н Vilaras, председател, г-жа M. E. Martins Ribeiro и г-жа K. Jürimäe, съдии,

секретар: г-жа C. Kantza, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 29 март 2007 г.,

постанови настоящото

Решение

Правна уредба

1 Членове 104 и 105 от Договора за ЕИО първоначално гласят:

„Член 104

Всяка държава-членка провежда икономическата политика, необходима за осигуряване на равновесието на цялостния баланс на плащанията и поддържане на доверието в нейната валута, като се полагат грижи за осигуряване на високо ниво на заетост и стабилно ниво на цените.

Член 105

1. За улесняване на постигането на целите, предвидени в член 104, държавите-членки координират икономическите си политики. За тази цел те осигуряват сътрудничество между своите административни структури и централни банки.

[…]

2. За насърчаване координацията на политиките на държавите-членки в паричната сфера в пълната степен, необходима за функционирането на общия пазар, се създава Паричен комитет с консултативни функции. Той има следните задачи:

— да следи паричното и финансово положение на държавите-членки и на Общността, както и общата платежна система на държавите-членки и редовно да докладва за това на Съвета и на Комисията,

— по искане на Съвета или на Комисията, или по собствена инициатива да дава становища за разглеждане от тези институции.

Държавите-членки и Комисията назначават по двама членове на Паричния комитет.“

2 Като се позовава на посочения по-горе член 105, параграф 2 и на член 153 от Договора за ЕИО (впоследствие член 153 от Договора за ЕО, по-късно член 209 ЕО), съгласно който Съветът приема предвидените от Договора за ЕИО устави, Съветът приема Устава на Паричния комитет (ОВ 17, 1958 г., стр. 390/58) с решение от 18 март 1958 г.

3 На 8 май 1964 г. Съветът приема Решение 64/300/ЕИО относно сътрудничеството между централните банки на държавите-членки на Европейската икономическа общност (ОВ 77, 1964 г., стр. 1206/64). В съответствие с член 1 от това решение с цел развитие на сътрудничеството между централните банки на държавите-членки се учредява Комитет на управителите на централните банки на държавите-членки на Европейската икономическа общност (наричан по-нататък „Комитет на управителите“). Член 2 от това решение предвижда по-специално, че членовете на Комитета на управителите са управителите на централните банки на държавите-членки и че Комисията по правило е поканена на сесиите на Комитета на управителите, като се представлява от един от членовете ѝ. По-нататък, в съответствие с член 3 от същото решение Комитетът на управителите по-специално има за задача да извършва „консултации във връзка с общите принципи и основни насоки на политиката на централните банки по-специално в областта на кредитирането, на паричния и на валутния пазар“ и „обмен на информация във връзка с основните мерки от компетентността на централните банки и разглеждане на тези мерки“. [неофициален превод]

4 На 3 април 1973 г. Съветът приема Регламент (ЕИО) № 907/73 за създаване на Европейски фонд за парично сътрудничество (ОВ L 89, стр. 2). В съответствие с член 2 от този регламент Европейският фонд за парично сътрудничество (ЕФПС) има за цел в границите на правомощията си да насърчава „доброто функциониране на прогресивното стесняване на колебанията между общностните валути“, „намесата с общностни валути на валутния пазар“ и „регламентите между централните банки за съгласувана политика на резерва“. [неофициален превод]

5 Член 1, първа алинея от Статута на ЕФПС, който е приложение към посочения по-горе регламент, гласи, че ЕФПС се администрира и управлява от административен съвет и че членовете на този административен съвет са членовете на Комитета на управителите.

6 През юни 1988 г. Съветът потвърждава целта на поетапното учредяване на Икономическия и паричен съюз (наричан по-нататък „ИПС“).

7 Задачите на Комитета на управителите се разширяват с Решение 90/142/ЕИО на Съвета от 12 март 1990 г. за изменение на Решение 64/300 (ОВ L 78 стр. 25). В него е предвидено, че Комитетът може да отправя становища до различните правителства и до Съвета „относно политиките, които са в състояние да засегнат вътрешното и външно парично положение в Общността, и по-специално функционирането на европейската парична система“. [неофициален превод]

8 Първият етап от създаването на ИПС официално започва на 1 юли 1990 г.

9 От член 109д от Договора за ЕО (понастоящем след изменението член 116 ЕО) следва, че вторият етап от постигането на ИПС започва на 1 януари 1994 г.

10 Според член 109е, параграф 1, първа алинея от Договора за ЕО (понастоящем след изменението член 117 ЕО) „в началото на втория етап се създава и изпълнява задачите си Европейският паричен институт, наричан по-нататък „ЕПИ““. Съгласно четвърта алинея от тази разпоредба, понастоящем отменена, „Комитетът на управителите се разпуска след началото на втория етап“.

11 Член 1, параграф 3 от Протокола за устава на Европейския паричен институт (ЕПИ), приложен към Договора за ЕС, предвижда, че „в съответствие с член 109е от Договора [за ЕО] Комитетът на управителите и [ЕФПС] се разпускат“, както и че правата и задълженията на ЕФПС преминават автоматично върху ЕПИ. Според член 4, параграф 1, първо тире от въпросния протокол ЕПИ „засилва сътрудничеството между националните централни банки“, а по смисъла на петото тире от същата разпоредба ЕПИ „поема функциите на ЕФПС“.

12 По смисъла на член 123, параграф 1 ЕО „след назначаването на Изпълнителния съвет се учредяват [Европейската система на централни банки] и [Европейската централна банка]“ и те „упражняват в пълна степен правомощията си, считано от първия ден на третия етап“.

13 На 26 май 1998 г. държавните глави или министър-председателите на държавите-членки, като приемат единната валута, единодушно вземат Решение 98/345/ЕО за назначаване на председател на Европейската централна банка, на заместник-председател, както и на други членове на Изпълнителния съвет (ОВ L 154, стр. 33). В съответствие с член 123, параграф 1 ЕО това решение има за резултат определяне на 1 юни 1998 г. като дата за учредяване на Европейската система на централни банки (ЕСЦБ) и на Европейската централна банка (ЕЦБ).

14 При тези обстоятелства на 1 юни 1998 г. ЕЦБ наследява ЕПИ с цел преминаването към третия етап от ИПС, който започва на 1 януари 1999 г.

15 Член 114, параграф 2 ЕО предвижда, че „в началото на третия етап се създава Икономически и финансов комитет“ и че „Паричният комитет […] се разпуска“.

16 В съответствие с член 8 ЕО ЕСЦБ и ЕЦБ действат в рамките на правомощията, предоставени им с Договора за ЕО и с Устава на ЕСЦБ и ЕЦБ (наричан по-нататък „устав на ЕСЦБ“), включен като приложение към същия договор.

17 От член 105 ЕО следва, че основните задачи, осъществявани от ЕСЦБ, се състоят в определяне и осъществяване на паричната политика на Общността,

в осъществяване на валутни операции, в държане и управляване на официалните резерви в чуждестранна валута на държавите-членки и в насърчаване на нормалното функциониране на платежните системи, като основната цел е поддържане на ценовата стабилност. ЕЦБ приема регламенти и взема решения, необходими за осъществяване на задачите, възложени на ЕСЦБ (член 110 ЕО).

18 Член 107 ЕО предвижда в параграфи 1 и 3, че ЕСЦБ „се състои от ЕЦБ и националните централни банки“ и че „се управлява от органите за вземане на решения на ЕЦБ, които са Управителният съвет и Изпълнителният съвет“.

19 Член 112 ЕО гласи:

„1. Управителният съвет на ЕЦБ се състои от членовете на Изпълнителния съвет на ЕЦБ и от управителите на националните централни банки.

2. а) Изпълнителният съвет се състои от председателя, заместник-председателя и четирима други членове.

[…]“.

20 Член 10, параграф 4 от Устава на ЕСЦБ предвижда, че заседанията на Управителния съвет са поверителни и че последният може да реши да оповести резултата от своите разисквания.

21 В съответствие с член 12, параграф 3 от Устава на ЕСЦБ „Управителният съвет приема Процедурен правилник, който определя вътрешната организация на ЕЦБ и на нейните органи за вземане на решения“. ЕЦБ приема процедурния си правилник на 7 юли 1998 г. (ОВ L 338, стр. 28), изменен на 22 април 1999 г. (ОВ L 125, стр. 34) и на 7 октомври 1999 г. (ОВ L 314, стр. 32).

22 Член 23 от Процедурния правилник на ЕЦБ, озаглавен „Поверителност и достъп до документите и архивите на ЕЦБ“, в редакцията си от 22 април 1999 г., която е приложима към фактите по делото, гласи следното:

„23.1. Заседанията на органите за вземане на решения на ЕЦБ и на всеки комитет или група, създадени от тях, са поверителни, освен ако Управителният съвет не упълномощи председателя да оповести резултатите от разискванията.

23.2. Всички съставени от ЕЦБ документи са поверителни, освен ако Управителният съвет не реши друго. Достъпът до документите и архивите на ЕЦБ, както и до документите, съхранявани преди това от ЕПИ, е уреден с Решение на [ЕЦБ] от 3 ноември 1998 г. относно публичния достъп до документите и архивите на [ЕЦБ] (ЕЦБ/1998/12).

23.3. Документите, съхранявани в архивите на [Управителния съвет], на ЕПИ и на ЕЦБ, са свободно достъпни след период от тридесет години. В особени случаи Управителният съвет може да съкрати този срок“.

Обстоятелства в основата на спора

23 С писмо от 6 април 1999 г., получено в генералния секретариат на Съвета на 9 април, жалбоподателят — по това време докторант по право в университета в Солун (Гърция) — жалба в съответствие с Решение 93/731/ЕО на Съвета от 20 декември 1993 година относно публичния достъп до документите на Съвета (ОВ L 340, стр. 43), изменено с Решение 96/705/ЕО, ЕОВС, Евратом на Съвета от 6 декември 1996 г. (ОВ L 325, стр. 19), да му бъде предоставен достъп до Споразумението Базел—Ниборг относно укрепване на Европейската парична система, съгласувано със Съвета на министрите на икономиката и на финансите на неформално заседание в Ниборг (Дания) на 12 септември 1987 г.

24 В писмото си от 11 май 1999 г., изпратено на жалбоподателя на 15 май 1999 г., генералният секретариат на Съвета му отговаря по следния начин:

„Генералният секретариат внимателно разгледа вашето заявление, но тъй като документът не бе намерен, стигаме до извода, че най-вероятно става въпрос за документ на ЕЦБ. За предпочитане е следователно да се обърнете направо пред последната […]“.

25 С писмо от 8 юни 1999 г., заведено в генералния секретариат на Съвета на 10 юни, жалбоподателят подава потвърждение на заявлението си в приложение на член 7, параграф 1 от Решение 93/731.

26 С писмо от 28 юни 1999 г., адресирано до дирекцията в ЕЦБ, отговорна за връзките с обществеността, жалбоподателят подава жалба по силата Решение

1999/284/ЕО на Европейската централна банка от 3 ноември 1998 г. относно публичния достъп до документите и архивите на ЕЦБ (ОВ L 110, стр. 30) да му се предостави достъп до документ, свързан със Споразумението Базел—Ниборг.

27 С писмо от 5 юли 1999 г. генералният секретариат на Съвета известява жалбоподателя, че тъй като е невъзможно да бъде взето решение в предвидения по член 7, параграф 3 от Решение 93/731 едномесечен срок, той е удължен в съответствие с параграф 5 от въпросния член.

28 С писмо от 6 юли 1999 г., получено на 12 юли, директорът в ЕЦБ, отговорен за връзките с обществеността, изпраща на жалбоподателя прессъобщение на Комитета на управителите и на ЕФПС, с дата 18 септември 1987 г., в което се описват уговорените мерки за укрепване на механизмите на функциониране на ЕПС. Това писмо разяснява, че документите, чийто автор е Управителният съвет, не попадат в приложното поле на Решение 1999/284, а в това на член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ, който по-специално предвижда, че документите на Комитета на управителите ще бъдат свободно достъпни след 30 години.

29 На 27 юли 1999 г. жалбоподателят пише на ЕЦБ, за да поиска повторно разглеждане на заявлението си на основание член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ, който дава право на Управителния съвет в особени случаи да съкрати периода на поверителност от 30 години. Жалбоподателят добавя, че предметът на изследването му може да попада сред „особени[те] случаи“, към които препраща посочения по-горе член.

30 С писмо от 2 август 1999 г., получено от жалбоподателя на 8 август, генералният секретариат на Съвета известява жалбоподателя за решение на Съвета от

30 юли 1999 г. относно отговор на потвърждението на заявлението му с правно основание Решение 93/731 […] (наричано по-нататък „решението на Съвета“). Това решение гласи следното:

„Отговор, одобрен от Съвета на 30 юли 1999 г., относно потвърждение на заявление от г-н Pitsiorlas (1/99), подадено до Съвета с писмо от 8 юни 1999 г., заведено в генералния секретариат на Съвета на 10 юни 1999 г. в съответствие с член 7, параграф 1 от Решение 93/731/ЕО […], за предоставяне на достъп до документа:

Споразумение Базел—Ниборг (септември 1987 г.).

След задълбочена проверка установихме, че споменатият в заявлението Ви документ, се отнася до „доклад“ на Комитета на управителите относно укрепване на ЕПС, който е публикуван от Комитета на управителите […] в Ниборг на 8 септември 1987 г.

Правилата относно административното функциониране на ЕПС никога не са били част от общностното право; в следствие на това на Съвета никога не му се е налагало да вземе решение в тази връзка.

Тъй като в конкретния случай заявеният документ е изготвен от управителните на централните банки, Ви каним да отправите заявлението си направо до управителите на централните банки или до ЕЦБ […] по силата на член 2, параграф 2 от решението.“

31 На 8 ноември 1999 г. директорът на ЕЦБ, отговорен за връзките с обществеността, изпраща на жалбоподателя писмо, получено от последния на 13 ноември, в което се казва:

„Благодарим Ви за писмото, с което искате достъп до Споразумението Базел—Ниборг от септември 1987 г. Моля приемете нашите извинения за закъснението, с което Ви отговаряме, дължащо се на факта, че заявлението Ви пристигна през летния период, през който заседанията на Управителния съвет се прекъсват.

Що се отнася до Вашето желание, Управителният съвет на ЕЦБ разгледа по-внимателно заявлението Ви за достъп до архивите на Комитета на управителите. Той взе предвид факта, че Споразумението Базел—Ниборг по-конкретно не е един-единствен документ, изготвен под формата на споразумение между страните, а съществува само под формата на доклади и протоколи, с автори както Комитета на управителите, така и Паричния комитет. Управителният съвет също отбелязва, че по този повод на 18 септември 1987 г. е разпространено много подробно прессъобщение и че то е приложено към писмото от 6 юли 1999 г. Въпросното съобщение излага много детайлно всички точки от споразумението, сключено между управителите на централните банки. Така внесените промени в споразумението за ЕПС от 13 март 1979 г. (вж. последния абзац от съобщението до пресата) са извършени с Акта от 10 ноември 1987 г., екземпляр от които е приложен към настоящото писмо.

Въз основа на предходните съображения Управителният съвет реши да не Ви предостави достъп до архивите на Комитета на управителите.

Тъй като вече разполагате със съществената информация за Споразумението Базел—Ниборг, уверени сме, че изследователската Ви работа все пак ще продължи и ще се увенчае с резултат“.

Производство и искания на страните

32 Жалбопододателят подава в секретариата на Първоинстанционния съд на 20 януари 2000 г. (дело Т-3/00) жалба за отмяна, от една страна, на решението на Съвета, а от друга страна, на писмата на ЕЦБ от 6 юли и 8 ноември 1999 г.

33 С писмо от 10 януари 2000 г. жалбоподателят иска да му бъде предоставена безплатна правна помощ. Молбата му е отхвърлена с определение от 8 май 2000 г. на председателя на първи състав на Първоинстанционния съд.

34 С отделен акт, депозиран в секретариата на Първоинстанционния съд на 11 април 2000 г., Съветът повдига възражение за недопустимост на основание член 114 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд, срещу което жалбоподателят представя становището си на 29 юни 2000 г.

35 С определение на първи състав от 14 февруари 2001 г. председателят отхвърля като недопустима настоящата жалба в частта ѝ срещу решението на Съвета и жалбоподателят е осъден да заплати съдебните разноски.

36 С молба, депозирана в секретариата на Съда на 7 май 2001 г., жалбоподателят подава жалба срещу определението от 14 февруари 2001 г. на основание член 49 от Статута на Съда (дело C-193/01 P).

37 С определение от 17 април 2002 г. председателят на четвърти състав на Първоинстанционния съд решава да спре производството, за да изчака решението на Съда.

38 С Решение от 15 май 2003 г. по дело Pitsiorlas/Съвет и ЕЦБ (C-193/01 P, Recueil, стр. I-4837, наричано по-нататък „Решението Pitsiorlas“) Съдът отменя определението на Първоинстанционния съд в частта, в която с него се установява недопустимостта на жалбата за отмяна на решението на Съвета, отхвърля възражението за недопустимост, повдигнато от последния в рамките на настоящата жалба и връща делото на Първоинстанционния съд, за да се произнесе той по същество, и не се произнася по съдебните разноски.

39 В съответствие с член 119, параграф 2 от Процедурния правилник писмената фаза на производството пред Първоинстанционния съд е възобновена от етапа, на който се е намирала.

40 Жалбоподателят предявява в секретариата на Първоинстанционния съд на 29 юли 2004 г. (дело T-337/04) иск за обезщетение срещу Съвета и ЕЦБ.

41 Тъй като съставите в Първоинстанционния съд са променени считано от 13 септември 2004 г., съдията докладчик е включен в качеството му на председател на пети състав, на който настоящото дело съответно е разпределено.

42 С определение на председателя на пети състав на Първоинстанционния съд от 26 април 2005 г. делата T-3/00 и T-337/04 са съединени за целите на устната фаза на производството в съответствие с член 50 от Процедурния правилник.

43 Въз основа на доклад на съдията докладчик Първоинстанционният съд (пети състав) решава да започне устната фаза на производството и в рамките на процесуално-организационните действия да постави няколко въпроса на ответниците, както и да изисква от тях да представят определени документи.

44 С писма, получени в секретариата на 15 и 16 март 2007 г., ЕЦБ и Съветът отговарят на въпросите и представят заявените документи.

45 С писма, получени в секретариата на 16 и 21 март 2007 г., жалбоподателят представя нови доказателства във връзка с финансовото си положение, както и становище относно съдържанието на доклада от съдебното заседание.

46 Жалбоподателят не се е явил на съдебното заседание от 29 март 2007 г., а са изслушани единствено устните защити на ответниците, както и отговорите им на поставените от Първоинстанционния съд въпроси.

А — *Искания по дело T-3/00*

47 В жалбата си жалбоподателят моли Първоинстанционния съд:

— да установи, че жалбата е допустима,

— да отмени решението на Съвета,

— да отмени писмата на ЕЦБ от 6 юли и 8 ноември 1999 г.,

— да разпореди събирането на доказателствата, необходими за изясняване на условията, при които са взети решенията на Съвета и на ЕЦБ,

— да осъди Съвета и ЕЦБ да заплатят съдебните разноски.

48 В писмената си реплика жалбоподателят моли освен това Първоинстанционния съд:

— да събере доказателствата, необходими, за да се определи кога, при какви условия и в рамките на какво правно, евентуално договорно, отношение ЕЦБ е придобила владение върху доклада на Паричния комитет, озаглавен „Укрепване на ЕПС — Доклад на председателя на Паричния комитет на неформално заседание на министрите на финансите“, от 12 септември 1987 г., който се намира в архивите на Комитета на управителите,

— да задължи ЕЦБ да добави към преписката протоколите от заседанията на Управителния съвет от 21 октомври 1999 г. или от друга дата, за да се разбере как е било разгледано заявлението му и условията, при които е било прието писмото на ЕЦБ от 8 ноември 1999 г.,

— да поиска от ЕЦБ да предостави статистически данни, свързани с достъпа до документи през периода от 1 юни 1998 г. до 31 май 2000 г.,

— да осъди Съвета да заплати съдебните разноски от двете инстанции (включително по дело C-193/01 P).

49 Съветът моли Първоинстанционния съд:

— да отхвърли жалбата като неоснователна,

— да осъди жалбоподателя да заплати всички съдебни разноски, включително тези по дело C-193/01 P.

50 ЕЦБ моли Първоинстанционния съд:

— да отхвърли жалбата като недопустима и при условията на евентуалност като неоснователна,

— да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.

Б — *Искания по дело T-337/04*

51 Жалбоподателят моли Първоинстанционния съд:

— да осъди ответниците да му заплатят солидарно, на първо място, на основание имуществена вреда — сумата, която се получава от изчисляване на възнаграждението за работно място в ЕЦБ, съответстващо на квалифика-

цията му, за период от април 2001 г. до три месеца след постановяване на решението, при условие че то е в негова полза, като се приспаднат доходите му от упражняването на свободната професия адвокат за същия период, и на второ място, на основание неимуществена вреда — сумата от 90 000 EUR, заедно с лихвата в размер на законния лихвен процент, считано от връчване на жалбата,

— да осъди ответниците да заплатят съдебните разноски и „извънсъдебните разходи“.

52 Съветът моли Първоинстанционния съд:

— да отхвърли иска като неоснователен,

— да осъди ответника да заплати съдебните разноски.

53 ЕЦБ моли Първоинстанционния съд:

— да отхвърли жалбата и съдържащите се в нея искания поради липса на основание,

— да осъди жалбоподателя да заплати всички съдебни разноски.

По жалбата за отмяна

А — *По допустимостта*

54 ЕЦБ противопоставя на жалбата за отмяна липсата на няколко процесуални предпоставки в частта от жалбата срещу писмата ѝ от 6 юли и 8 ноември 1999 г.

1. *По съществуването на обжалваеми актове*

55 ЕЦБ поддържа, на първо място, че писмото, което е изпратила на жалбоподателя на 6 юли 1999 г., няма характера на решение.

56 Необходимо е в началото да се напомни, че по силата на член 35, параграф 1 от Устава на ЕСЦБ действията или бездействията на ЕЦБ подлежат на съдебен контрол или тълкуване в случаите и при условията, определени от Договора за ЕО, с изключение на предвидения в член 36, параграф 2 от Устава на ЕСЦБ особен режим, приложим към спорове между ЕЦБ и нейни служители. Тъй като настоящата жалба за отмяна не засяга спор между ЕЦБ и нейни служители, то допустимостта му трябва да се разглежда във връзка с условията, определени в член 230 ЕО, към който препраща член 35, параграф 1 от Устава на ЕСЦБ (Определение на Първоинстанционния съд от 18 април 2002 г. по дело IPSO и USE/ЕЦБ, T-238/00, Recueil, стр. II-2237, точка 43).

57 По смисъла на член 230, четвърта алинея ЕО всяко физическо или юридическо лице може при условията, определени в първите три алинеи от същия член,

да подаде жалба „срещу решенията, които са адресирани до него, или срещу решение, което въпреки, формата си на регламент или решение, адресирано до друго лице, го засяга пряко и лично“.

58 Съгласно съдебната практика не е достатъчно институция на Общността да се изпрати писмо до адресат в отговор на направено от последния заявление, за да може такова писмо да бъде квалифицирано като решение по смисъла на член 230 ЕО и следователно да се подаде жалба за отмяната му (вж. Решение на Първоинстанционния съд от 28 октомври 1993 г. по дело Zunis Holding и др./Комисия, Т-83/92, Recueil, стр. II-1169, точка 30 и посочената съдебна практика). Само мерките със задължително правно действие, което може да засегне интересите на жалбоподателя, като промени съществено правното му положение, съставляват актове или решения, които могат да бъдат предмет на жалба за отмяна по смисъла на член 230 ЕО (Решение на Съда от по дело Франция и др./Комисия, С-68/94 и С-30/95, Recueil, стр. I-1375, точка 62, Решение на Първоинстанционния съд от по дело Кока-Кола/Комисия, Т-125/97 и Т-127/97, Recueil, стр. II-1733, точка 77).

59 В конкретния случай е безспорно най-напред, че след като е получила заявление от жалбоподателя за достъп до Споразумението Базел—Ниборг, основано на Решение 1999/284, ЕЦБ посочва на заинтересованото лице с писмо от 6 юли 1999 г., че документите, чийто автор е Комитетът на управителите, не попадат в приложното поле на Решение 1999/284, а в това на член 23.3. от нейния процедурен правилник, който предвижда по-специално, че документите на Комитета на управителите са свободно достъпни след период от 30 години.

60 От това следва, че в писмото си от 6 юли 1999 г. ЕЦБ се е ограничила да уточни правната уредба, приложима към заявлението за предоставяне на документи, подадено от жалбоподателя, който впрочем се е съобразил с указанията на ЕЦБ, след като се обръща към нея с ново заявление за достъп на основание член 23.3. от нейния процедурен правилник.

61 Както самият жалбоподател приема, писмото от 6 юли 1999 г. има изключително информативен характер и не представлява акт, който да бъде основание за жалба по смисъла на член 230 ЕО. Следователно жалбата трябва да бъде отхвърлена като недопустима, доколкото се отнася до отмяната на посоченото писмо.

62 ЕЦБ посочва на второ място, че писмото от 8 ноември 1999 г., също споменато от жалбоподателя в исканията му, има за цел да го извести за решението на Управителния съвет от 21 октомври 1999 г. във връзка с отказа да му бъде предоставен достъп до архива на Комитета на управителите.

63 Първоинстанционният съд посочва, че писмото от 8 ноември 1999 г. е единственият получен от жалбоподателя документ в отговор на заявлението му на основание член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ и че ако въпросното писмо споменава факта, че „Управителният съвет реши“ да не предоставя достъп на жалбоподателя до архивите на Управителния съвет, то никъде не се посочва конкретна дата на приемане на въпросното решение, а датата 21 октомври 1999 г. е предоставена от ЕЦБ в писмената ѝ защита.

64 В отговор на искане на Първоинстанционния съд ЕЦБ представя различни документи, удостоверяващи съществуване на твърдяното решение, и по-специално извадка от протокол от 29 заседание на Управителния съвет от 21 октомври 1999 г.

65 Уместно е следователно да се отбележи, че решението на Управителния съвет от 21 октомври 1999 г., с което се отхвърля заявлението за достъп на жалбоподателя, е било обективирано по отношение на последния само чрез акта за уведомление, чийто предмет е, и че исканията на жалбоподателя трябва да се тълкуват в смисъл, че имат за цел отмяна на въпросното решение, както то е било доведено до знанието на жалбоподателя на 8 ноември 1999 г.

66 Необходимо е също да се отбележи, че след като предявява недопустимост на жалбата, с мотива че решението на Управителния съвет от 21 октомври 1999 г. представлява акт с общо действие, срещу който жалбоподателят не е процесуално легитимиран, в хода на съдебното заседание ЕЦБ се съгласява с индивидуалния характер на разглежданата мярка и оттегля твърденията си за липса на тази процесуална предпоставка, което е отбелязано в протокола от съдебното заседание.

67 След като отсъствието на процесуална предпоставка, изведено от липса на процесуална легитимация на жалбоподателя, не е абсолютна такава и може, и дори трябва, да се разгледа служебно от общностния съдия (Решение на Съда от 29 април 2004 г. по дело Италия/Комисия, C-298/00 P, Recueil, стр. I-4087, точка 35), Първоинстанционният съд напомня, че по силата на член 12, параграф 3 от Устава на ЕСЦБ Управителният съвет приема на 7 юли 1998 г. Процедурен правилник, който определя вътрешната организация на ЕЦБ в интерес на добрата администрация и който съдържа член 23, озаглавен в редакцията му след изменението на Процедурния правилник от 22 април 1999 г. „Поверителност и достъп до документите и архивите на ЕЦБ“.

68 Безспорно е, че тази разпоредба, която е формулирана по общ начин, се прилага към обективно определени хипотези и има правно действие по отношение на някои категории лица, дефинирани общо и абстрактно, има общо действие.

69 Важно е да се подчертае, че жалбоподателят не е искал и следователно не му е било отказано изменението или оттеглянето на член 23 от Процедурния правилник на ЕЦБ, а просто е поискал последният да се приложи, и по-точно параграф 3 от него. При тези обстоятелства съдебната практика, според която противопоставеният отказ от страна на институция на Общността да оттегли или измени акт може да представлява сам по себе си акт, чиято законосъобразност подлежи на съдебен контрол в съответствие с член 230 ЕО, само когато актът, с който институцията на Общността отказва оттеглянето или изменението, би могъл да бъде обжалван по силата на тази разпоредба (вж. Решение по дело Zunis Holding и др./Комисия, точка 58 по-горе, точка 31 и посочената съдебна практика), не се прилага в случая.

70 Противно на първоначалните твърдения на ЕЦБ, не може да се счита, че член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ има за предмет да позволи на Управителния съвет да съкрати периода на поверителност единствено съобразно съдържанието на документа или на съответните документи и да приеме по този начин акт с действие erga omnes.

71 Следователно може да се заключи, че Управителният съвет може по собствена инициатива и въз основа на посочената разпоредба да съкрати срока на поверителността от 30 години за някои документи или за категория документи и така да разреши достъп на всяко заинтересовано лице.

72 Във всеки случай член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ има за цел също да предостави на обществеността правото да бъдат подавани заявления за съкращаване на периода на поверителност, като се напомня, че нищо не се противопоставя на това правната уредба, свързана с вътрешната организация на дадена организация, да има правно действие и по отношение на трети лица (Решение на Съда от 30 април 1996 г. по дело Нидерландия/Съвет, C-58/94, Recueil, стр. I-2169, точка 38). По силата на член 23.3., второ изречение от Процедурния правилник на ЕЦБ, който се прилага общо, всяко лице може следователно да подаде заявление за достъп до какъвто и да е документ, съхраняван в архива на Комитета на управителите, преди изтичането на 30-годишния период.

73 Общата формулировка на член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ позволява да се направи изводът, че обстоятелството, че приетият от Управителния съвет на това основание акт може в определени хипотези да има общ характер, не изключва въпросният акт да представлява индивидуална мярка в други хипотези, когато става въпрос за отказ на ЕЦБ след сезирането ѝ от частно лице, след като се вземе предвид положението на последното и предявените лични интереси, за който отказ впоследствие заинтересованото лице е пряко уведомено.

74 Налага се изводът, че последната хипотеза съответства напълно на обстоятелствата в конкретния случай, както следват от представената на Първоинстанционния съд преписка.

75 Безспорно е, че с писмо от 27 юли 1999 г. жалбоподателят подава до ЕЦБ заявление за съкращаване на периода на поверителност по член 23.3. от Процедурния правилник, за да се запознае с документите, включени в Споразумението Базел—Ниборг, като посочва значимостта на последните за целите на дисертационния му труд.

76 Това заявление е отхвърлено по съображение, посочено в писмо от 8 ноември 1999 г., че на жалбоподателя са му били известени два релевантни документа и че след като разполага със съществената информация относно Споразумението Базел—Ниборг, изследователската му работа може да продължи и да постигне задачите си.

77 Всъщност жалбоподателят е единственият адресат на решението на Управителния съвет, което е доведено до неговото знание на 8 ноември 1999 г.

78 При тези обстоятелства следва да се приеме, че приетият от Управителния съвет акт на 21 октомври 1999 г., за който е известено с писмо от 8 ноември 1999 г. (наричан по-нататък „решението на ЕЦБ“), представлява индивидуално решение, срещу което жалбоподателят е активно легитимиран да предяви жалба за отмяна.

2. *По твърдението за предявяване на жалба за отмяна след срока*

79 ЕЦБ изтъква, че първият документ, депозиран в секретариата на Първоинстанционния съд от жалбоподателя на 4 януари 2000 г., съдържащ едновременно искане за правна помощ и жалба по член 230 ЕО, е подписан от самия жалбоподател, а не от друг адвокат, което противоречи на член 43, параграф 1 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд и на член 17, трета алинея от Статута на Съда, както са разтълкувани от Съда (Определение на Съда от 5 декември 1996 г. по дело Lopes/Съд на Европейските общности, C-174/96 P, Recueil, стр. I-6401). Вторият документ, депозиран на „7 февруари 2000 г.“, надлежно подписан от адвокат, различен от жалбоподателя, не може според ЕЦБ да санира със задна дата първоначалния процесуален порок, тъй като двумесечният срок, в рамките на който жалбата следва да се подаде, е бил изтекъл на 13 януари 2000 г.

80 В тази връзка следва да се отбележи, че жалбата, подадена до Първоинстанционния съд и заведена в регистъра на 20 януари 2000 г., е подписана от упълномощен от жалбоподателя адвокат и следователно съответства на предпоставките по приложимите тогава член 17, трета алинея от Статута на Съда и член 43, параграф 1, първа алинея от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд.

81 При тези обстоятелства остава да се изследва дали жалбата е подадена в рамките на предвидения в член 230 ЕО двумесечен процесуален срок, удължен със срока поради отдаленост от десет дни, приложим спрямо страните с обичайно местопребиваване в Република Гърция, в съответствие с решение на Съда, в сила към тогавашния момент, и преди изменението на Процедурния правилник на Първоинстанционния съд, в сила от 1 февруари 2001 г.

82 В конкретния случай на 13 ноември 1999 г. жалбоподателят се е запознал с писмото на ЕЦБ от 8 ноември 1999 г., с което е известен за отхвърлянето

на заявлението му от Управителния съвет. Срокът за подаване на жалбата следователно изтича на 23 януари 2000 г., като в него е включен и срокът поради отдалеченост от десет дни, пропуснат от ЕЦБ в доводите ѝ. След като жалбоподателят е подал жалбата си на 20 януари 2000 г., а не на 7 февруари 2000 г., както ЕЦБ погрешно отбелязва в писмената си защита, то следователно липсата на процесуална предпоставка поради предявяване на жалбата след срока не е обоснована.

3. *По твърдението, че подаването на жалбата представлява злоупотреба с право*

83 ЕЦБ поддържа, че жалбата е „лишена от правно основание“ и представлява злоупотреба с право, доколкото тя по същество е уважила заявлението на жалбоподателя.

84 Този довод не може да бъде приет от Първоинстанционния съд.

85 Следва най-напред да се напомни, че според ЕЦБ Споразумението Базел—Ниборг не е един-единствен документ, а представлява съвкупност от документи под формата на доклади и протоколи от заседания на Комитета на управителите и на Паричния комитет. ЕЦБ също уточнява, че Споразумението Базел—Ниборг се състои от „доклад на Комитета на управителите за укрепване на ЕПС“ и от доклад на Паричния комитет, озаглавен „Укрепване на ЕПС — Доклад на председателя на Паричния комитет от неформално заседание на министрите на финансите, Ниборг 12 септември 1987 г.“

86 На следващо място следва да се отбележи, че изглежда най-малкото парадоксално да се твърди, както прави ЕЦБ, че жалблоподателят е получил два документа, различни от споменатите по-горе, съдържащи информация, която „представя добре и в неговата цялост Споразумението Базел—Ниборг“, след като се отказва достъпът до него по изтъкнатото в писмената ѝ защита съображение, че съдържанието му е поверително.

87 ЕЦБ добавя, че „докладът на Комитета на управителите за укрепването на ЕПС не би добавил никаква нова и релевантна информация“, като подминава с мълчание споменатия по-горе доклад на Паричния комитет.

88 На практика е достатъчно да се установи, че Управителният съвет отказва да съкрати периода на поверителност от 30 години и така да предостави достъп до документите, съставляващи Споразумението Базел—Ниборг, посочено в заявлението на жалбоподателя. При тези обстоятелства не може да се приеме, че заявлението на жалбоподателя е уважено и следователно жалбата му е безпредметна.

89 Важно е освен това да се напомни, че лице, на което е отказан достъп до документ или до част от документ, има въз основа само на този факт интерес от отмяната на решението за отказ (Решение на Първоинстанционния съд от 17 юни 1998 г. по дело Svenska Journalistförbundet/Съвет, T-174/95, Recueil, стр. II-2289, точка 67).

90 Най-накрая, що се отнася до жалбата, за която се твърди, че е злоупотреба с право, то това съображение е правноирелевантно при проверката на неговата допустимост и следва да се разгледа във връзка със съдебните разноски.

4. *По твърдяната некомпетентност на ЕЦБ да предостави достъп до доклад на Паричния комитет*

91 ЕЦБ твърди, че тя не е точният адресат на заявлението за достъп до доклад на Паричния комитет, доколкото не е негов автор и не съхранява документите на Паричния комитет.

92 Достатъчно е да се установи, че този довод е правноирелевантен при изследване на допустимостта на жалбата. Съображенията на ЕЦБ във връзка с прилагането в конкретния случай на правилото за авторство спадат към преценката по същество.

93 Най-накрая, следва да се отбележи, че в хода на съдебното заседание ЕЦБ потвърждава, че притежава доклада на Паричния комитет и че решението на Управителния съвет от 21 октомври 1999 г. за отхвърляне на заявлението на жалбоподателя за достъп до Споразумението Базел—Ниборг на основание член 23.3. от процедурния ѝ правилник се отнася до всички документи, включени в това споразумение, включително доклада на Паричния комитет, което е отбелязано в протокола от съдебното заседание.

94 От предходните съображения следва, че липсата на процесуална предпоставка поради твърдяната некомпетентност на ЕЦБ да предостави достъп до доклада на Паричния комитет следва да се отхвърли.

Б — *По съществото на спора*

1. *По жалбата за отмяна на решението на Съвета*

а) Доводи на страните

95 В подкрепа на жалбата си жалбоподателят посочва три правни основания за нарушение, на първо място, на принципите на добра администрация и на защита на оправданите правни очаквания, на второ място, на задължението за мотивиране и на трето място, на „основния принцип на общностното право за достъп на гражданите до документи“ и на член 1 от Решение 93/731.

96 Жалбоподателят изтъква на първо място, че принципите на добро администриране и на защита на оправданите правни очаквания не могат да означават или да допускат институция като Съвета да може да прикрива истината, да лъже или мами гражданите, които се обръщат към нея. Така в конкретния случай жалбоподателят твърди, че бил жертва на съгласувани действия по въвеждане в заблуждение от страна на Съвета и на ЕЦБ. След като декларирал, че не знае за разглежданото споразумение, Съветът бил прикрил съществуването на доклада на Паричния комитет и препратил жаллбоподателя към ЕЦБ, която умишлено се била забавила да отговори, за да обрече на неуспех евентуална жалба срещу решението на Съвета поради неспазване на предвидения за тази цел срок.

97 Според жалбоподателя нарушението на тези принципи не било изрично, но било ясно признато от Съда, който в Решение по дело Pitsiorlas, точка 38 по-горе, установил наличието на извинима грешка в резултат на прикриване от страна на Съвета на доклада на Паричния комитет като част от Споразумението Базел—Ниборг и отхвърлил възражението за недопустимост, предявено от него. Жалбоподателят посочва, че въпреки и противно на смисъла на това решение, Съветът още твърди, че информацията, съдържаща се в решението от 30 юли 1999 г. е точна.

98 Жалбоподателят поддържа на второ място, че въвеждането в заблуждение от страна на Съвета включва непременно факта, че решението му не отговаря на изискванията на член 253 ЕО и на член 7, параграф 3 от Решение 93/731 и че поради тази причина трябва да бъде отменено (Решение на Съда от 14 февруари 1990 г. по дело Delacre и др./Комисия, C-350/88, Recueil, стр. I-395, точка 15, Решение на Първоинстанционния съд от 12 януари 1995 г. по дело Branco/Комисия, T-85/94, Recueil, стр. II-45, точка 32 и Решение на Първоинстанционния съд по дело Svenska Journalistförbundet/Съвет, точка 89 по-горе, точка 116).

99 Твърдението на Съвета в писмената му защита, според което той прилага „правилото на авторството“ в решението си, когато отхвърля заявлението на жалбоподателя, представлява a posteriori тълкуване на въпросното решение, като се има предвид, че то не споменава член 2, параграф 2 от Решение 93/731, нито пък съдържа израза „автор на документ“. Жалбоподателят поддържа, че това твърдение, което непряко, но ясно е отхвърлено от Съда в Решение по

дело Pitsiorlas, точка 38 по-горе, не може да представлява легитимна мотивация на решението на Съвета, тъй като последният не му е предоставил възможност да го оспори в рамките на административното производство и по исков път (Решение на Съда от 17 май 2001 г. по дело IECC/Комисия, C-449/98 P, Recueil, стр. I-3875, точка 87; Решение на Първоинстанционния съд от 19 септември 2000 г. по дело Dürbeck/Комисия, T-252/97, Recueil, стр. II-3031, точка 97 и Решение на Първоинстанционния съд от 12 юли 2001 г. по дело Mattila/Съвет и Комисия, T-204/99, Recueil, стр. II-2265, точка 92).

100 Жалбоподателят твърди, на трето място, че въвеждането в заблуждение от страна на Съвета, от което той е потърпевш, води също до нарушаване на „основния принцип на общностното право за право на достъп на гражданите до документи“ и на член 1 от Решение 93/731. Следователно доводите, развити във връзка с нарушение на принципите на добра администрация и на защита на оправданите правни очаквания, се прилагат и спрямо предявеното трето основание.

101 Той изтъква в писмения си отговор, че посочените от Съвета аргументи в писмената му защита относно качеството на трето лице на Паричния комитет, показват отказ от прилагането на Решение 93/731 и са необосновани, тъй като условията за прилагането на член 2, параграф 2 от въпросното решение относно правилото за авторство не са изпълнени в случая. Всъщност предвид неговите функции Паричният комитет не би могъл да бъде квалифициран като трето лице по отношение на Съвета.

102 Жалбоподателят подчертава най-накрая, че като потвърждава прилагането в конкретния случай на правилото за авторство, Съветът избягва да посочи настоящия притежател на доклада на Паричния съвет, което противоречи на изтъкнатия от него принцип на прозрачност.

103 Съветът иска отхвърляне на основанията за отмяна, предявени от жалбоподателя.

б) Съображения на Първоинстанционния съд

Предварителни съждения

104 На първо място следва да се уточни предмета на жалбата за отмяна, подадена от жалбоподателя срещу решението на Съвета.

105 Необходимо е да се напомни, че в решението си Съветът посочва, че Споразумението Базел—Ниборг се състои от доклад на Комитета на управителите и че жалбоподателят е трябвало да се обърне направо към управителите на централните банки или към ЕЦБ. Установено е от фактическа страна, че в това решение Съветът не споменава за доклада на Паричния комитет.

106 От писмото на ЕЦБ от 8 ноември 1999 г. следва, че Споразумението Базел—Ниборг се състои от съвкупност от документи под формата на доклади и протоколи от заседания на Комитета на управителите и на Паричния комитет. В писмената си защита ЕЦБ уточнява, че въпросното споразумение се състои, от една страна, от доклад на Комитета на управителите, озаглавен „Доклад на Комитета на управителите за укрепване на ЕПС“, и от друга страна, от доклад на Паричния комитет, озаглавен „Укрепване на ЕПС — Доклад на председателя на Паричния комитет от неформално заседание на министрите на финансите, Ниборг 12 септември 1987 г.“.

107 В жалбата, подадена след като жалбоподателят се е запознал с точното съдържание на документите от Споразумението Базел—Ниборг, заинтересованият жалба за отмяна на решението на Съвета, затова че му е „отказал […] всякакво право на достъп до Споразумението Базел—Ниборг“, без да му даде допълнителни уточнения относно документите, включени в това споразумение.

108 От тази формулировка следва, че жалбоподателят оспорва решението на Съвета, доколкото чрез него се отказва да му се съобщят документите с автор както Комитета на управителите, така и Паричния комитет и доколкото мълчанието на Съвета относно последните документи е равнозначно на отказ.

109 В тази връзка следва да се напомни, че за да се осигури ефективна съдебна защита на заявителите за достъп, сблъскали се с отговори на администрацията, според които заявените документи не се съхраняват от тях или не съществуват, Първоинстанционният съд смята, че тези отговори представляват актове, чието действие се изразява в отказ на достъп, който отказ засяга интересите на заявителите за достъп и подлежи на обжалване. (Решение на Първоинстанционния съд от 25 юни 2002 г. по дело British American Tobacco (Investments)/Комисия, Т-311/00, Recueil, стр. II-2781, точки 31 и 32).

110 Важно е освен това да се подчертае, че изследването на трите основания за отмяна, изтъкнати от жалбоподателя и припомнени в точка 95 по-горе, показва, че те в голяма част се основават на един и същи аргумент, според който Съветът, заедно с ЕЦБ, се упрекват за въвеждане в заблуждение на жалбоподателя — Съветът, като прикрива съществуването на доклада на Паричния комитет за укрепването на ЕСП, а ЕЦБ, като забавя решението за отказ на достъп, в което се прави позоваване на доклада, прието едва след изтичането на срока за обжалване на решението на Съвета.

По твърдяното въвеждане в заблуждение от страна на Съвета

111 От представените от жалбоподателя документи следва, че въвеждането в заблуждение от страна на Съвета включва задължително, първо, нарушение на принципите на добра администрация и на защитата на оправданите правни очаквания, второ, нарушение на задължението за мотивиране и трето, нарушение на правото на достъп до документите, закрепено с Решение 93/731. Според жалбоподателя нарушаването на принципите на добра администрация и на защитата на оправданите правни очаквания е било признато от Съда непряко, но ясно, в Решение по дело Pitsiorlas, точка 38 по-горе, където той е установил наличието на извинима грешка в резултат на укриването от Съвета на доклада на Паричния комитет.

112 Това аргументиране не може да се приеме, доколкото се основава на погрешна предпоставка, в смисъл че съдържанието на представената на Първоинстанционния съд преписка не позволява да се заключи, че Съветът не е укрил информация нито относно естеството, нито относно достъпността на документите, от които се състои Споразумението Базел—Ниборг.

113 Твърденията на жалбоподателя за измама или за тайно договорени заблуждаващи действия явно имат за произход неправилно разширително тълкуване на разрешението, възприето от Съда в Решение по дело Pitsiorlas, точка 38 по-горе.

114 С това решение Съдът отменя определение на Първоинстанционния съд, с което подадената от жалбоподателя жалба за отмяна на решението на Съвета се отхвърля като недопустим поради просрочване, тъй като Първоинстанционният съд неправилно е разтълкувал понятието извинима грешка, възприемайки ограничената концепция за него. Съдът е посочил, че цялостното познаване на окончателния характер на решение, както и на срока за предявяване на жалбата, приложим по силата на член 230 ЕО, не изключва само по себе си правният

субект да може да се позове на извинима грешка от естество да оправдае подаването на жалбата след срока, тъй като по силата на постоянната съдебна практика такава грешка може да бъде допусната, когато съответната институция е възприела поведение, което може да предизвика само по себе си или в определена степен разбираемо объркване в съзнанието на добросъвестния правен субект, полагащ дължимата грижа на нормално осведомения икономически оператор (Решение по дело Pitsiorlas, точка 38 по-горе, точка 24).

115 Съдът отбелязва, че във връзка с представената от Съвета информация жалбоподателят не е имал никакво основание да оспорва „решение, с което се отказва достъпът до документ, чието съществуване всъщност дори е отречено“, и че едва на 13 ноември 1999 г., т.е близо четири седмици след изтичането на срока за обжалване на решението на Съвета, жалбоподателят е известен от ЕЦБ за факта, че Споразумението Базел—Ниборг включа доклади и протоколи с автор Комитета на управителите и Паричния комитет (Решение по дело Pitsiorlas, точка 38 по-горе, точка 34).

116 След като жалбоподателят подава жалбата си срещу решението на Съвета от 20 януари 2000 г., т.е. в разумен срок, след като се е запознал с информацията, предоставена му от ЕЦБ, Съдът прави извода, че предявяването на въпросната жалба след срока има извинителен характер (Решение по дело Pitsiorlas, точка 38 по-горе, точка 35).

117 От Решение по дело Pitsiorlas, точка 38 по-горе, не може да се заключи, че Съветът умишлено е укрил съществуването на доклада на Паричния комитет и че следователно принципите на добра администрация и на защитата на оправданите правни очаквания са нарушени от тази институция.

118 Несъмнено Съдът е преценил, че решението на Съвета от 30 юли 1999 г. е от естество да въведе жалбоподателя в заблуда, защото в него не е споменат

документ, включен в Споразумението Базел—Ниборг, чието съществуване е разкрито впоследствие в писмо на ЕЦБ от 8 ноември 1999 г., и по този начин е създал в съзнанието на жалбоподателя разбираемо объркване, което обяснява защо последният не е оспорил въпросното решение в предписания срок.

119 Късното предявяване на жалбата срещу решението на Съвета е причинено от предоставянето на информация, която a posteriori се оказва частично неточна, но Съдът не е изтъкнал в тази връзка предполагаемата недобросъвестност на Съвета, въпреки че жалбоподателят обосновава обжалването, като изтъква тайно наговаряне между Съвета и ЕЦБ. Фактът, че отговорът на Съвета е квалифициран като заблуждаващ, не означава задължително, че с него умишлено е целено да се въведе жалбоподателят в заблуда.

120 Съдът е извлякъл всички последици в рамките на жалбата, с която е сезиран, като заключава, че предявяването на жалбата след срока има извинителен характер, без по никакъв начин да засегне същността на спора, по отношение на който не е компетентен (Решение по дело Pitsiorlas, точка 38 по-горе, точка 32). Фактът, че понятието за извинима грешка води началото си пряко от съображение за спазване на принципа на правна сигурност и на принципа за оправданите правни очаквания, не означава, че в Решение по дело Pitsiorlas Съдът е признал въпросните принципи за нарушени от Съвета при приемането на решението му.

121 Отвъд тълкуването на Решение по дело Pitsiorlas, точка 38 по-горе, фактите, въз основа на които почива преценката на Първоинстанционния съд, потвърждават извода за липса на въвеждане в заблуждение от страна на Съвета.

122 От представените от ЕЦБ документи следва, че тя фактически притежава доклада на Паричния комитет, съхраняван в архивите на Комитета на управителите. След като не притежава разглеждания документ, разбираемо и допустимо е, че Съветът може да не е знаел за съществуването му.

123 От това следва, че жалбоподателят не е представил доказателство за въвеждане в заблуждение от страна на Съвета, състоящо се в укриване в решението му на съществуването на доклада или на други документи с автор Паричния комитет, и следователно мълчанието на Съвета относно посочените документи трябва да се тълкува като израз на незнанието му за тяхното съществуване и на изискуемото убеждение на Съвета при приемане на въпросното решение, че не съществува никакъв документ, който да отговаря на заявлението за достъп, освен доклада на Комитета на управителите.

124 При тези обстоятелства оплакването, което се основава на нарушение на принципите на добра администрация, на защита на оправданите правни очаквания, на задължението за мотивиране и на правото на достъп до документите, утвърдени с Решение 93/731, последвано от твърдение за въвеждане в заблуждение от страна на Съвета, трябва да се отхвърли.

125 Отхвърлянето на това оплакване не изчерпва въпреки това проблемите, повдигнати с трите правни основания за отмяна, изведени от нарушаването на споменатите принципи, на задължението и на решението.

По нарушаването на правото на достъп до документи, утвърдени с Решение 93/731

126 Следва да се напомни, че на 6 декември 1993 г. Съветът и Комисията одобряват Кодекс на поведение, който цели да се определят принципите за достъп до държаните от тях документи. Кодексът за поведение съдържа по-специално следния принцип:

„Обществеността има възможно най-широк достъп до документите, държани от Комисията и Съвета“. [неофициален превод]

127 Освен това той гласи:

„Както Комисията, така и Съветът приемат необходимите мерки за прилагане на настоящите принципи преди 1 януари 1994 г.“ [неофициален превод]

128 За да осигури спазването на това задължение, на 20 декември 1993 г. Съветът приема Решение 93/731.

129 Член 1 от Решение 93/731 предвижда, както следва:

„1. Обществеността има достъп до документите на Съвета при условията, предвидени в настоящото решение.

2. Под документ на Съвета се разбира всяко писмено изявление, съдържащо действително данни, държани от тази институция, независимо от носителя, върху който то е материализирано, като се вземат предвид изключенията по член 2, параграф 2“. [неофициален превод]

130 Член 2, параграф 2 от Решение 93/731 предвижда:

„Когато заявеният документ е с автор физическо или юридическо лице, или държава-членка, или друга институция, или който и да е друг национален или международен орган, заявлението не трябва да се отправи до Съвета, а направо до автора на документа“. [неофициален превод]

131 От текста на член 1 от Решение 93/731 следва, че възможността Съветът да уважи заявление за достъп очевидно предполага не само определените във въпросното заявление документи да съществуват (Решение на Първоинстанционен съд от 12 октомври 2000 г. по дело JT's Corporation/Комисия, Т-123/99, Recueil, стр. II-3269, точка 58 и Решение на Първоинстанционен съд по дело British American Tobacco (Investments)/Комисия, точка 109 по-горе, точка 35), но и да се държат от институцията.

132 Що се отнася, на първо място, до документите с автор Паричния комитет, чието съществуване е подминато с мълчание в решението на Съвета от 30 юли 1999 г., то тяхното материализиране е известно след писмото на ЕЦБ от 8 ноември 1999 г. и не е предмет на спор между страните.

133 За сметка на това въпросът за държането им, който е предмет на спор между страните, трябва да се разреши, за да се отговори на правното основание, изведено от твърдяното нарушение на правото на жалбоподателя на достъп, предвидено с Решение 93/731. Всъщност заключението за липса на въвеждане в заблуждение от страна на Съвета не е от естество да изчерпи проблемите, свързани със споменатото оплакване.

134 Фактът, че мълчанието на Съвета относно документите с автор Паричния комитет трябва да се тълкува като израз на незнанието за тяхното съществуване, не означава задължително, че те не са се намирали в негово владение. На теория е разбираемо непълните проверки, извършени от службите на Съвета, да доведат последния да откровения, но неправилен извод за несъществуването на документи, които при все това се съхраняват в архивите му. Такова положение би могло да породи нарушение на Решение 93/731.

135 Както вече беше уточнено, Съветът твърди, че разглежданите документи с автор Паричния комитет или Комитета на управителите дори не са в негово държане.

136 Това твърдение се потвърждава от декларациите на ЕЦБ, според които посочените в заявлението за достъп документи, включително докладът на Паричния комитет, се съхраняват в архивите на Комитета на управителите, чийто режим се урежда с член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ.

137 В отговор на тези декларации жалбоподателят посочва, че „една от двете институции, Съветът или ЕЦБ, дори двете заедно, продължават да укриват истината“.

138 Той отбелязва, че Съветът твърди, че е приложил правилото на авторство, но „че избягва да [...] посочи кой понастоящем държи доклада на Паричния комитет“, и заявява, че като декларира, че всички документи с автор този комитет следва да се считат за документи на Съвета, доколкото въпросният комитет в действителност е подготвял работата на институцията, Съветът „признава, че държи доклада на Паричния комитет“. Освен това жалбоподателят дава да се разбере, че е възможно през лятото на 1999 г. двамата ответници „да са договорили и да са решили по общо съгласие да прехвърлят на ЕЦБ въпросния доклад и други документи, свързани с ЕПС, дори всички документи на Паричния комитет, за да бъдат те защитени с 30-годишния срок по член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ“, и смята, че е необходимо да се знае как докладът на Паричния комитет е бил „поверен“ на ЕЦБ.

139 За да се разреши настоящата трудност при доказването на държането или липсата на държане на посочените в заявлението за достъп документи, следва да се приложи по аналогия съответната съдебната практика спрямо оспорването на самото съществуване на заявените документи.

140 От съдебната практика следва, че в съответствие с презумпцията за законосъобразност, с която се ползват актовете на Общността, несъществуването на документ, достъпът до който е заявен, се презюмира, когато е направено твърдение

в този смисъл от съответната институция. Въпреки това става въпрос за оборима презумпция, която жалбоподателят може да оспори с всички средства въз основа на относими и непротиворечиви улики (Решение по дело JT's Corporation/Комисия, точка 131 по-горе, точка 58 и Решение по дело British American Tobacco (Investments)/Комисия, точка 109 по-горе, точка 35).

141 Решението на Съвета не съдържа изрично твърдение за това, че той не държи документи с автор Паричния комитет, което се обяснява с особеността на конкретния случай, а именно че Съветът е идентифицирал един-единствен документ, който съответства на заявлението за достъп, и следователно мотивира отговора си във връзка с този документ. Следва да се заключи, че решението на Съвета съдържа косвено твърдението, според което не съществува друг документ, който да отговаря на заявлението за достъп, и предоставя следователно обективното, имплицитно, но необходимо съобщение за това, че не съхранява такъв документ.

142 В конкретния случай е необходимо обаче да се установи, че жалбоподателят не е изтъкнал в представените документи относими и непротиворечиви улики, които са от естество да установят че документи с автор Паричния комитет са във владение на Съвета.

143 В тази връзка следва да се подчертае, че:

— единствено категоричното твърдение за укриване на истината от Съвета очевидно е лишено от всякаква доказателствена сила,

— доводът, според който Съветът твърди, че е приложил правилото за авторство, но „избягва да […] уточни кой държи понастоящем доклада на Паричния комитет", е неуместен, след като се припомня освен това, че Съветът изтъква, че е приложил правилото за авторство във връзка с доклада на Комитета на управителите,

— направеният от жалбоподателя извод, а именно че признанието на Съвета за придобитото от него владение върху доклада на Паричния комитет, според което всички документи с автор този комитет следва да се считат за документи на Съвета, доколкото въпросният комитет в действителност е подготвял работата на институцията, остава необясним и неподлежащ на обяснение.

144 Що се отнася до питането на жалбоподателя относно условията, при които докладът на Паричния комитет се е озовал във владение на ЕЦБ, последната уточнява, че въпросният доклад е фигурирал по случайност в документите на Комитета на управителите, които са прехвърлени от Базел във Франкфурт по повод преместването на ЕПИ през октомври 1994 г. Тъй като докладът на Паричния комитет е бил заявен, както и този на Комитета на управителите, от министрите на финансите в рамките на подготовката на заседанието им в Ниборг през септември 1987 г., следователно е напълно възможно секретариатът на Комитета на управителите да е получил информативно екземпляр от доклада на Паричния комитет и последният да е съхраняван с другите документи на Комитета на управителите.

145 Необходимо е да се отбележи, че жалбоподателят не предоставя никаква сериозна улика, която да позволи да се оспорят изявленията на ЕЦБ.

146 При тези обстоятелства Съветът не може да се упрекне в каквото и да е нарушение на Решение 93/731, което предвижда право на достъп само до документите, съхранявани от тази институция.

147 От предходното съображение следва, че спорът между страните относно това дали документите с автор Паричния комитет следва да се считат като изхождащи от Съвета предвид състава и функциите на въпросния комитет, е неуместен.

148 Що се отнася, на второ място, до документите на Комитета на управителите, както тяхното материализиране, така и съхраняването им от ЕЦБ, не са предмет на спор между страните.

149 Следователно въз основа на същото съображение като споменатото в точка 146 по-горе Съветът не може да бъде упрекнат в нарушаване на Решение 93/731, що се отнася до достъпа до документи с автор Комитета на управителите.

По нарушаването на задължението за мотивиране

150 Необходимо е да се напомни, че според постоянната съдебна практика мотивирането, което се изисква по член 253 ЕО, трябва да бъде пригодено към естеството на разглеждания акт и трябва да показва ясно и непротиворечиво логиката на институцията, автор на акта, така че да се позволи на заинтересованите лица да се запознаят с обосноваването на взетата мярка, а на компетентната юрисдикция — да упражни контрола си. Изискването за мотивиране следва да се прецени според конкретните обстоятелства, а именно съдържанието на акта, естеството на изложените мотиви и интереса, който адресатите или други пряко и лично засегнати от акта лица, могат да имат от получаването на обяснения. Не се изисква в мотивите да се уточняват всички относими фактически и правни обстоятелства, доколкото въпросът дали мотивирането на даден акт съответства на изискванията на въпросния член следва да се прецени във връзка не само със съдържанието му, но и с контекста, в който е издаден, както и във връзка с всички юридически правила, които уреждат съответната област (Решение на Съда от 6 март 2003 г. по дело Interporc/Комисия, C-41/00 P, Recueil, стр. I-2125, точка 55; Решение на Първоинстанционния съд от 19 юли 1999 г. по дело Rothmans/Комисия, T-188/97, Recueil, стр. II-2463, точка 36, Решение на Първоинстанционния съд от 6 април 2000 г. по дело Kuijer/Съвет, T-188/98, Recueil, стр. II-1959, точка 36 и Решение на Първоинстанционния съд по дело JT'S Corporation/Комисия, точка 131 по-горе, точка 63).

151 Освен последиците, свързани с твърдяното въвеждане в заблуждение от страна на Съвета, що се отнася до мотивирането на решението от 30 юли 1999 г. — оплакване, вече отхвърлено в точка 124 по-горе, жалбоподателят претендира, че твърдението на Съвета, според което въпросното решение се основава на „правилото за авторство“, представлява тълкуване a posteriori на въпросното решение и не може да се счита за легитимно мотивиране на последното.

152 Необходимо е все пак да се отбележи, че текстът на решението на Съвета, така както е доведен до знанието на жалбоподателя с писмото от 2 август 1999 г., е недвусмислен и че в него ясно е посочено на жалбоподателя, че заявеният документ, а именно докладът на Комитета на управителите за укрепването на ЕПС, „публикуван“ в Ниборг на 8 септември 1987 г., е съставен от управителите на централните банки, и той следва да отправи заявлението си направо пред управителите на централните банки или ЕЦБ.

153 Въпреки неправилната употреба на понятието „публикуван“ и липсата на изрично споменаване на израза „автор на документ“, необходимо е да се установи, че мотивирането на решението на Съвета от 30 юли 1999 г. отговаря за изискванията на член 253 ЕО и на член 7, параграф 3 от Решение 93/731, в смисъл че жалбоподателят е могъл да се запознае с обосноваването на решението, с което се отхвърля заявлението му за достъп, и че Първоинстанционният съд е напълно способен да упражни контрола си за законосъобразност на въпросното решение.

154 Първоинстанционният съд отбелязва многократно, че Съветът твърди, че за сметка на липсата на изрично споменаване на член 2, параграф 2 от Решение 93/731 в решението за отказ от 30 юли 1999 г., от текста на последното следва, че то се основава на правилото за авторство, съдържащо се в този член.

155 Следва все пак да се посочи, че в решението на Съвета, както е известено на жалбоподателя с писмо от 2 август 1999 г., най-напред се споменава фактът, че

потвърждението на заявлението за достъп е заведено в генералния секретариат в съответствие член 7, параграф 1 от Решение 93/731, а по-нататък, в края на документа, че до жалбоподателя е отправена покана да се обърне към управителите на централните банки или към ЕЦБ „по силата на член 2, параграф 2 от решението“.

156 Видно е, че решението на Съвета препраща към член 2, параграф 2 от Решение 93/731, което съдържа правилото за авторство и по силата на което институцията — държател на заявения документ, може да противопостави отказ на достъп и да препрати заявителя към автора на документа.

157 След като Съветът не държи документите с автор Комитета на управителите, то решението му от 30 юли 1999 г. не представлява приложение на правилото за авторство, предвидено в член 2, параграф 2 от Решение 93/731. Все пак тази констатация не е от естество да обезсили заключението за липса на нарушение на задължението за мотивиране от страна на Съвета.

158 Важно е най-накрая да се подчертае, че мотивирането на решението на Съвета се обяснява с особеността на конкретния случай, а именно факта, че Съветът е идентифицирал един-единствен документ, съответстващ на заявлението за достъп, и следователно е мотивирал отговора си, що се отнася до този документ.

159 Както беше уточнено, решението на Съвета съдържа непрякото твърдение за несъществуването на други документи, отговарящи на заявлението за достъп, което твърдение от правна гледна точка и поради съображения за ефективна съдебна защита за жалбоподателя се счита за отказ на достъп, който подлежи на обжалване.

160 При тези условия Съветът не може да бъде упрекнат в немотивиране на отказа на достъп до документи, които не са идентифицирани с точност, просто защото не е посочил изрично, че според него не съществува никакъв документ, съответстващ на заявлението за достъп, различен от доклада на Комитета на управителите.

161 От предходните съображения следва, че правното основание, изведено от нарушение на задължението за мотивиране, трябва да се отхвърли.

По нарушението на принципите на добра администрация и на защита на оправданите правни очаквания

162 Ако начинът, по който Съветът е обработил заявлението за достъп на жалбоподателя, не може да се квалифицира като въвеждане в заблуждение на последния (вж. точка 123 по-горе), важно е да се провери дали въпросното обработване не нарушава принципите на добра администрация и на защитата на оправданите правни очаквания.

163 В тази връзка е необходимо да се напомни, че сред гаранциите, предоставени от общностния правен ред в административните производства, фигурира по-специално принципът на добра администрация, към който се прибавя задължението за компетентната институция да разгледа с необходимата грижа и безпристрастно всички релевантни обстоятелства от конкретния случай (вж. Решение на Първоинстанционния съд от 20 март 2002 г. по дело ABB Asea Brown Boveri/Комисия, T-31/99, Recueil, стр. II-1881, точка 99 и посочената съдебна практика).

164 В конкретния случай с първото си писмо от 11 май 1999 г. Съветът отговаря на жалбоподателя, че не е намерил търсения документ, докато с писмото от 2 август 1999 г. го уведомява, че заявеното споразумение се отнася до доклада, „публикуван“ в Ниборг на 8 септември 1987 г. от Комитета на управителите, който никога не е бил призован да вземе решение в тази връзка, и че следва да се обърне към управителите на централните банки или към ЕЦБ.

165 Следва да се подчертае, че:

— жалбата на жалбоподателя се основава на Решение 93/731, член първи от което предвижда, че „обществеността има достъп до документите на Съвета при условията, предвидени в настоящото решение“, и че „под документ на Съвета се разбира писмено изявление, съдържащо действителни данни, съхранявани от тази институция“,

— когато Съветът не разполага с документи, съответстващи на заявлението за достъп, както в конкретния случай, Решение 93/731 не го задължава да търси и да идентифицира релевантните документи, техните автори и държатели, за да информира предявилия заявлението за достъп,

— в конкретния случай Съветът все пак е търсил и успял да идентифицира документ от заявлението за достъп, а именно доклад на Комитета на управителите, и най-накрая е насочил жалбоподателя към ЕЦБ, която съхранява въпросния документ.

166 В тази връзка от отговора, предоставен от Съвета на писмен въпрос на Първоинстанционния съд, следва, че институцията ответник е предала на ЕЦБ

потвърждението на заявлението на жалбоподателя и в същото време е изискала съобщаване на документа, съдържащ споразумението, постигнато в рамките на Комитета на управителите на централните банки относно техническите реформи за укрепване на ЕПС, подкрепено от министрите на финансите на държавите-членки в хода на неформалното заседание в Нибург на 12 септември 1987 г. В отговор на заявлението си Комитетът е получил прессъобщение от 18 септември 1987 г., в което се споменава само докладът на Комитета от управителите на централните банки, без този на Паричния комитет.

167 Съветът също така доказва, че е извършил вътрешни проверки, за да се увери, че никакъв документ, който съдържа Споразумението Базел—Ниборг, не му е бил предаден след неформалното заседание на министрите на финансите на посочените държави-членки.

168 Предвид предходните съображения е необходимо да се отхвърли правното основание, изведено от нарушаване на принципа на добра администрация.

169 Що се отнася до нарушаване на принципа на защита на оправданите правни очаквания, следва да се напомни, че правото да се позове на този принцип принадлежи на всяко частно лице, което се намира в положение, от което следва, че администрацията на Общността е породила у него основателни очаквания (Решение на Съда от 11 март 1987 г. по дело Van den Bergh en Jurgens и Van Dijk Food Products/Комисия, 265/85, Recueil, стр. 1155, точка 44 и Решение от 26 юни 1990 г. по дело Sofrimport/Комисия, C-152/88, Recueil, стр. I-2477, точка 26). Освен това никой не може да се позове на нарушаване на този принцип при липса на конкретни уверения, предоставени му от администрацията (вж. Решение на Първоинстанционния съд от 18 януари 2000 г. по дело Mehibas Dordtselaan/Комисия, T-290/97, Recueil, стр. II-15, точка 59, както и посочената съдебна практика).

170 В конкретния случай е достатъчно да се установи, че жалбоподателят не е посочил никакво обстоятелство, за да удостовери, че Съветът му е предоставил конкретни уверения за оповестяването на документите, съставляващи Споразумението Базел—Ниборг. На практика е видно, че жалбоподателят се е ограничил до абстрактно споменаване на разглежданото правно основание и не е обяснил в какво се изразява твърдяното нарушение на този принцип.

171 Следователно правното основание, изведено от нарушението на принципа за защита на оправданите правни очаквания, трябва да се отхвърли.

172 От всички посочени по-горе съображения следва, че подадената от жалбоподателя жалба трябва да се отхвърли в частта ѝ за отмяна на решението на Съвета.

2. *По жалбата за отмяна на решението на ЕЦБ*

а) По възражението за незаконосъобразност на член 1 от Решение 1999/284 и на член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ

173 Въпреки че не е посочено изрично в представените от жалбоподателя документи, от тях, и по-специално от изследването на правните основания, изведени от нарушаване на основния принцип на прозрачност и на правото на достъп до документи, както и от злоупотреба с власт, следва, че жалбоподателят предявява възражение за незаконосъобразност на член 1 от Решение 1999/284 и на член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ, като незаконосъобразността на последната разпоредба се изтъква двукратно.

174 Така жалбоподателят изтъква, от една страна, че член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ нарушава член 12, параграф 3 от Устава на ЕСЦБ и е лишен от правно основание, а от друга страна, че член 1 от Решение 1999/284 и член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ, на които се позовава решението на ЕЦБ, противоречат на основния принцип на прозрачност и на правото на достъп до документи, както са признати със съдебната практика и с членове 1 ЕС и 6 ЕС, както и от член 110, параграф 2 ЕО и член 255, параграф 1 ЕО.

По възражението за незаконосъобразност на член 1 от Решение 1999/284

175 Що се отнася до възражението за незаконосъобразност на член 1 от Решение 1999/284, важно е да се напомни, че след като жалбоподателят посочва в първото си заявление за достъп до Споразумението Базел—Ниборг за правно основание Решение 1999/284, в новото заявление той изрично и в съответствие с представените му от ЕЦБ указания посочва за правно основание член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ, с цел да получи съкращаване на 30-годишния период на поверителност. Фактът, че писмото на жалбоподателя от 27 юли 1999 г. погрешно посочва „заявление за потвърждение“, е правно ирелевантен.

176 Именно второто заявление е отхвърлено от Управителния съвет с решението на ЕЦБ на основание член 23.3. от Процедурния правилник, а не на основание Решение 1999/284.

177 Следователно дори да се приеме, че правното основание, изведено от незаконосъобразността на член 1 от Решение 1999/284 поради нарушение на принципа на прозрачност и на правото на достъп до документи, е допустимо, то трябва да се отхвърли като неефективно. Всъщност дори да се приеме това правно основание за установено, оспорваната незаконосъобразност не би поставила под въпрос законността на решението на ЕЦБ.

По възражението за незаконосъобразност на член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ

— По допустимостта на възражението за незаконосъобразност на член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ

178 ЕЦБ изтъква, че развитите от жалбоподателя доводи в писмения му отговор относно нейните правомощия да регулира достъпа до архивите на Комитета на управителите, заедно с липсата на правна основа на член 23.3. от процедурния ѝ правилник, представляват ново правно основание, чието въвеждане в хода на производството е забранено съгласно член 48, параграф 2 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд.

179 От член 44, параграф 1, буква в) във връзка с член 48, параграф 2 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд следва, че жалбата трябва да съдържа също резюме на изложените правни основания и че въвеждането на нови правни основания в хода на производството е забранено, освен ако те не почиват върху правни или фактически обстоятелства, установени в хода на производството. При все това, правно основание, което е повторение на посоченото преди това изрично или имплицитно в жалбата и което е в тясна връзка с него, трябва да се приеме за допустимо (Решение на Първоинстанционния съд от 20 септември 1990 г. по дело Hanning/Парламент, Т-37/89, Recueil, стр. II-463, точка 38 и Решение на Първоинстанционен съд от 17 юли 1998 г. по дело Thai Bicycle/Съвет, Т-118/96, Recueil, стр. II-2991, точка 142).

180 Безспорно е, че жалбоподателят оспорва законосъобразността на член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ. Така жалбоподателят изтъква, че ако Решение 1999/284 се позовава на архивите на ЕЦБ и на ЕПИ, то напълно „забравя“ архивите на Комитета на управителите, които са по-стари и са уредени в член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ. Според жалбоподателя тази разпоредба

забранява достъпа до широки категории документи, напълно ограничава правото му на достъп до документи и нарушава основния принцип на прозрачност, както са признати с членове 1 ЕС и 6 ЕС, както и с член 110, параграф 2, ЕО, член 255, параграф 1 ЕО и със съдебната практика.

181 В отговор на това правно основание, изведено от незаконосъобразността на член 23.3. от нейния процедурен правилник, ЕЦБ потвърждава, че статутът и специфичното естество на документите, съхранявани в архивите на Комитета на управителите, обясняват и оправдават изключването им от приложното поле на Решение 1999/284 и приемането по абсолютно законен ред на особен правен режим, определен в посочения по-горе член 23. В подкрепа на това твърдение ответникът посочва, че архивите на Комитета на управителите съдържат документи, съставени, от една страна, от Комитета на управителите, от комитета на заместниците, от подкомитетите, от експертните групи, и от друга страна, от Паричния комитет, като всички са трети лица спрямо ЕЦБ.

182 При тези условия жалбоподателят поддържа в отговора си, че ЕЦБ е надхвърлила пределите на правомощията си, като в своя процедурен правилник е уредила достъпа до архивите на Комитета на управителите в нарушение на член 12, параграф 3 от Устава на ЕСЦБ, който не я упълномощава да регламентира „работите на трети лица“.

183 Видно е, че правното основание, изведено от незаконосъобразността на член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ и обосновано с нарушението на член 12, параграф 3 от Устава на ЕСЦБ, затвърждава правното основание, изведено от незаконосъобразността на същата тази правна норма поради нарушение на принципа на прозрачност и на правото на достъп до документи, посочено имплицитно в жалбата, и е в тясна връзка с него. Следователно то е допустимо.

— По основанието, изведено от незаконосъобразността на член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ, обосновано с нарушение на член 12, параграф 3 от Устава на ЕСЦБ

184 В началото следва да се припомни контекстът, в който е приет член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ.

185 Заключителният акт от Договора за ЕС, подписан в Маастрихт на 7 февруари 1992 г., съдържа Декларация № 17, която гласи следното:

„Конференцията счита, че прозрачността на процеса на вземане на решения затвърждава демократичния характер на институциите, както и доверието на обществеността в администрацията. Поради тази причина конференцията препоръчва на Комисията да представи на Съвета най-късно до 1993 г. доклад за мерките, целящи да разширят достъпа на обществеността до информацията, с която разполагат институциите“.

186 При закриването на Европейския съвет в Бирмингам на 16 октомври 1992 г. държавните глави или министър председателите правят декларация, озаглавена: „Близка до гражданите си Общност“, в която подчертават необходимостта да се направи Общността по-отворена. Този ангажимент е потвърден отново на Европейския съвет от Единбург на 12 декември 1992 г.

187 На 5 май 1993 г. Комисията отправя до Съвета, Парламента и до Икономическия и социалния комитет Съобщение 93/C 156/05 относно достъпа на обществеността до документите на институциите. То съдържа резултатите от сравнително изследване за достъпа на обществеността до документи в държавите-членки, както и в някои трети страни, и прави извода, че трябва да се предостави по-широк достъп до документите на общностно ниво.

188 На 2 юни 1993 г. Комисията приема Съобщение 93/C 166/04 за прозрачността в Общността, в което са изложени основните принципи, които уреждат достъпа до документи.

189 На Европейския съвет в Копенхаген на 22 юни 1993 г. Съветът и Комисията са приканени „да продължат да работят на основата на принципа, според който гражданите трябва да имат възможно най-пълен достъп до информация“.

190 На 6 декември 1993 г. Съветът и Комисията приемат Кодекс на поведение, който цели да определи принципите, уреждащи правото на достъп на обществеността до документите, държани от тях, като се споразумяват всяка от двете институции да прилага тези принципи от 1 януари 1994 г. чрез особени нормативни разпоредби.

191 За да осигури спазването на това задължение, Съветът приема Решение 93/731 на 20 декември 1993 г., а на 8 февруари 1994 г. Комисията приема Решение 94/90/ЕОВС, ЕО, Евратом относно публичния достъп до документите на Комисията (ОВ L 46, стр. 58).

192 На 1 януари 1994 г. започва вторият етап на ИПС, който се отличава със създаването на ЕПИ и с разпускане на Комитета на управителите. На 3 юни 1997 г. ЕПИ приема Решение № 9/97 относно публичния достъп до административните му документи (ОВ L 90, 1998 г., стр. 43), т.е. до всяко писмено изявление, независимо от материалния му носител, съдържащо действителни данни, които се отнасят до организацията и функционирането на ЕПИ.

193 Със създаването на ЕЦБ на 1 юни 1998 г. се слага край на задачите на ЕПИ, който се закрива след учредяването на ЕЦБ в съответствие с член 123 ЕО.

194 В тази обстановка и в съответствие с член 12, параграф 3 от Устава на ЕСЦБ на 7 юли 1998 г. ЕЦБ приема своя процедурен правилник, изготвен малко след приемането на Решение 1999/284 на 3 ноември 1998 г.

195 Като се има предвид твърдението на ЕЦБ, впрочем оспорено от жалбоподателя, според което тя е трето лице спрямо авторите на документите, съхранявани в архивите на Комитета на управителите, което оправдава особен правен режим на достъп до документите, определени в член 23.3. от Процедурния правилник, жалбоподателят поддържа, че ЕЦБ е превишила пределите на правомощията си, като е уредила достъпа до архивите на Комитета на управителите в своя процедурен правилник в нарушение на член 12, параграф 3 от Устава на ЕСЦБ, който не я упълномощава да регламентира „работите на трети лица“.

196 Член 12, параграф 3 от Устава на ЕСЦБ предвижда, че „Управителният съвет приема Процедурен правилник, който определя вътрешната организация на ЕЦБ и на нейните органи за вземане на решения“.

197 В Решение по дело Нидерландия/Съвет, точка 72 по-горе (точка 37), Съдът посочва, че тъй като общностният законодател не е приел обща уредба на правото на публичен достъп до документите, държани от институциите на Общността, следва да се приеме, че последните трябва да вземат мерки с предмет обработването на такива заявления по силата на правомощието им да организират работата си, което ги упълномощава да вземат подходящи мерки с цел осигуряване на вътрешното функциониране в интерес на добрата администрация.

198 В конкретния случай както при приемането на Процедурния правилник, така и при изменението му от 22 април 1999 г. след като не е съществувала общностна правна уредба на правото на публичен достъп до документите, съхранявани от институциите или от органите на Общността, ЕЦБ е била упълномощена в рамките на процедурния си правилник да приеме мерки, предназначени да отговорят на заявленията за достъп до документите, върху които е имала владение тогава, изготвени или получени от нея, независимо от техния произход или авторство.

199 Фактът, че ЕЦБ е определила особени правила, съдържащи се в нейния процедурен правилник, за достъп до документите, съхранявани в архивите на Комитета на управителите, поради твърдяното ѝ качество на трето лице спрямо авторите на тези документи не можел да доведе до нарушаване на член 12, параграф 3 от Устава на ЕСЦБ. С други думи, дори да се предположи, че ЕЦБ действително може да се счита за трето лице спрямо авторите на документите, съхранявани в архивите на Комитета на управителите, тя е действала в съответствие с член 12, параграф 3 от Устава на ЕСЦБ, като е определила особен правен режим на достъп до тези документи в процедурния си правилник.

200 Впрочем следва да се отбележи, че в Решение 93/731 и Решение 94/90 Съветът и Комисията уреждат достъпа до документи, върху които те имат владението, включително и тези, изготвени от други органи, като е предвидено все пак заявленията за достъп до последните документи да се отправят до техните автори, което съответства на така нареченото правило „за авторство“.

201 При тези обстоятелства правното основание, изведено от това, че член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ е приет в нарушение на член 12, параграф 3 от Устава на ЕСЦБ, трябва да се отхвърли.

202 Освен това следва да се подчертае, че от твърдяното ѝ качество на трето лице спрямо авторите на документите, съхранявани в архивите на Комитета на управителите, ЕЦБ стига до извод, който не може да се приеме.

203 Въз основа това си качество на трето лице ЕЦБ извежда, че тя администрира документите на Комитета на управителите в ролята на секретариат на националните централни банки, които били автори на въпросните документи и към които жалбоподателят трябвало да адресира заявлението си за достъп. Тези съображения не са съвместими с текста на член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ и с решението, прието от Управителния съвет в отговор на заявлението на жалбоподателя.

204 Всъщност безспорно е, че в член 23.3. от своя процедурен правилник ЕЦБ е определила особен правен режим на достъп до документите, съхранявани от Комитета на управителите, чието прилагане е поверено на Управителния съвет, без да е предвидено правилото за авторството. Така Управителният съвет на практика се е произнесъл относно обосноваността на заявлението на жалбоподателя за съкращаване на периода на поверителност, без да препрати заинтересования към националните централни банки.

205 Във всеки случай тази аргументация на ЕЦБ, която противоречи на приложимата правна уредба и на взетото в конкретния случай решение, не се отразява върху решаването на настоящия спор и не е от естество да постави под въпрос извода, направен в точка 201 по-горе.

— По правното основание за незаконосъобразност на член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ, обосновано с нарушение на правото на достъп до документи и на основния принцип на прозрачност

206 Жалбоподателят твърди, на първо място, че член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ лишава от полезно действие членове 1 ЕС и 6 ЕС, както и член 110, параграф 2 ЕО и член 255, параграф 1 ЕО, на които се основава правото му на достъп до документите на ЕЦБ.

207 Въпреки това от буквалния прочит на посочените по-горе разпоредби следва, че това твърдение на жалбоподателя е необосновано.

208 Следва да се напомни, че с Договора от Амстердам, в сила от 1 май 1999 г., държавите-членки въвеждат в Договора за ЕС нов член за достъпа до документи, а именно член 255 ЕО. Последният гласи:

„1. Всеки гражданин на Съюза, както и всяко физическо или юридическо лице, което пребивава постоянно или има седалище според устройствения акт в държава-членка, има право на достъп до документите на Европейския парламент, Съвета и Комисията, при спазване на принципите и условията, които следва да бъдат определени в съответствие с параграфи 2 и 3.

2. Общите принципи и ограничения, основани на публичния или личния интерес, които регламентират упражняването на правото на достъп до документите, се определят от Съвета, който действа в съответствие с процедурата, посочена в член 251, в срок до две години от влизането в сила на Договора от Амстердам.

3. Всяка от посочените по-горе институции предвижда в процедурния си правилник особени разпоредби за достъп до документи“.

209 От текста на член 255 ЕО следва, че последният се отнася единствено до правото на достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията. Освен това по силата на член 110, параграф 2, четвърта алинея ЕО само „членове 253, 254 и 256 се прилагат спрямо регламентите и решенията, приети от ЕЦБ“.

210 Очевидно жалбоподателят основава доводите си относно достъпа до документи на ЕЦБ на неточна редакция на член 110, параграф 2, четвърта алинея ЕО, според която „членове от 253 до 256 се прилагат спрямо регламентите и решенията, приети от ЕЦБ“.

211 Тази грешка в материалния закон, която се среща в някои консолидирани неофициални редакции на Договора за ЕО, е резултат по всяка вероятност от неправилното прилагане на член 12, параграф 2 от Договора от Амстердам, според който кръстосаните препратки към членове от Договора за ЕО се приемат в съответствие с новата номерация, предвидена в параграф 1 от посочения член.

212 От Договора от Амстердам ясно следва, че той не изменя член 108A от Договора за ЕО (понастоящем член 110 ЕО), който гласи, както следва: „членове 190, 191 и 192 се прилагат спрямо регламентите и решенията, приети от ЕЦБ“. Следователно Договорът от Амстердам не е добавил в този списък с членове новия член 191A от Договора за ЕО (понастоящем член 255 ЕО) за правото на достъп до документи. При тези обстоятелства с кръстосаната препратка към член 110 ЕО се има предвид по силата на член 12, параграф 2 от Договора от Амстердам „членове 253, 254 и 256“.

213 Безспорно е, че посочената грешка в материалния закон е официално санирана със споразумение между всички държави, подписали Договора, и че след Протокола за поправка на Договора от Амстердам, подписан в Рим на 16 март 1999 г., няма никакво съмнение, че член 255, параграф 1 ЕО не се прилага спрямо ЕЦБ.

214 При тези обстоятелства развитите от жалбоподателя твърдения за прякото действие на член 255 ЕО са правно ирелевантни, като се припомни, че Първоинстанционният съд ясно е уточнил, че посочената разпоредба не се прилага пряко, доколкото не е безусловна и доколкото прилаганото ѝ зависи от приемането на последващи мерки (Решение на Първоинстанционен съд от 11 декември 2001 г. по дело Petrie и др./Комисия, T-191/99, Recueil, стр. II-3677, точка 35).

215 Освен това тълкуването на член 255 ЕО „в светлината на членове 1 ЕС и 6 ЕС“, както се посочва от жалбоподателя, не е от естество да обезсили констатацията за неприлагането на член 255 ЕО спрямо ЕЦБ.

216 Следва да се добави, че член 1, втора алинея ЕС, според който „настоящият договор бележи нов етап в процеса на изграждане на все по-тесен съюз между народите на Европа, в който решенията се вземат при възможно най-голямо зачитане на принципа на откритост и възможно най-близко до гражданите“, е лишен от пряко действие, тъй като въпросната разпоредба не се смята за „ясна“ по смисъла на Решение на Съда от 5 февруари 1963 г. по дело Van Gend en Loos (26/62, Recueil, стр. 1) (Решение по дело Petrie и др./Комисия, точка 214 по-горе, точка 35).

217 Що се отнася до член 6 ЕС, необходимо е да се напомни, че Договорът от Маастрихт включва в системата от договори принципа на подчиняване на Съюза на спазването на основните права. Член 6 ЕС има за цел да гарантира тези права „като общи принципи на правото на Общността“.

218 На второ място, жалбоподателят правилно посочва, че член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ пряко противоречи на практиката на Първоинстанционния съд и на Съда, която признава основния принцип на прозрачност (Решение по дело Rothmans/Комисия, точка 150 по-горе, точка 55), принципа на право на информация, както и правото на достъп до документи като неразделен елемент от демократичния принцип (Решение на Първоинстанционния съд от 19 юли 1999 г. по дело Hautala/Съвет, T-14/98, Recueil, стр. II-2489, точки 82 и 87).

219 ЕЦБ оспорва съществуването в общностното право на основен общностен принцип, който предвижда общ достъп до нейните документи и до тези на институциите на Общността. Въпреки че основаните на такъв принцип доводи се представят на няколко пъти пред общностните юрисдикции, нито една от тях не ги е счела за уместно да ги разгледа.

220 В тази връзка е необходимо да се напомни, че в Решение от 6 декември 2001 г. по дело Съвет/Hautala (C-353/99 P, Recueil, стр. I-9565) Съдът посочва, че в Решение по дело Нидерландия/Съвет, точка 72 по-горе, е подчертал значението на правото на публичен достъп до документите, държани от публичните органи, и е напомнил, че Декларация № 17 свързва това право с „демократичния характер на институциите“. По-нататък Съдът преценява като правилно заключението на Първоинстанционният съд, че член 4, параграф 1 от Решение 93/731 трябва да се тълкува в смисъл, че Съветът е длъжен да изследва дали да се предостави частичен достъп до информацията, спрямо която не се прилагат изключенията, и отменя спорното решение, „без да е необходимо да се изследва, както претендират Съветът и испанското правителство, дали Първоинстанционният съд погрешно се е позовал на съществуването на принципа за право на информация“ (Решение по дело Conseil/Hautala, посочено по-горе, точка 31).

221 Във всеки случай дори да се приеме, че правото на достъп до съхранявани от публичните органи на Общността документи, включително на ЕЦБ, може да се счита за основно право, защитавано от общностния правен ред като основен принцип на правото, то възражението за незаконосъобразност на член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ — довод, изведен от нарушаването на този принцип, не може да се приеме.

222 Следва да се напомни, че основните права не могат да се възприемат като „абсолютни изключителни прави“ и че е „легитимно да се запази във връзка с тези права прилагането на някои ограничения, оправдани с оглед на преследваните от Общността цели от общ интерес, когато същността на тези права не е засегната“ (Решение на Съда от 14 май 1974 г. по дело Nold/Комисия, 4/73, Recueil, стр. 491, точка 14).

223 Що се отнася до правото на достъп до документи, доводи, свързани със защитата на обществения интерес или на частния интерес, могат законосъобразно да го ограничат.

224 Следва също така да се напомни, че Кодексът на поведение споменава, че достъпът до документ не може да се предостави в случаите, когато оповестяването би засегнало защитата на обществения интерес от гледна точка на „паричната стабилност“.

225 Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 година относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, стр. 43), приложим от 3 декември 2001 г., който цели да даде възможно най-оптимално действие на правото на публичен достъп, но също така и да определи ограниченията в съответствие с член 255, параграф 2 ЕО, посочва определен брой от частни и обществени интереси, гарантирани чрез режим от изключения спрямо правото на достъп.

226 Член 4, параграф 1, буква а) от Регламент № 1049/2001 предвижда по-специално, че институциите отказват достъп до документи в случаите, когато оповестяването им засяга защитата на обществения интерес, що се отнася до „финансовата, валутната [да се чете: „паричната“] или икономическа политика на Общността или на държава-членка“.

227 Освен това изключенията от достъп до документи, предвидени в член 4, параграф 1, буква а) от Регламент № 1049/2001, имат императивен характер. От това следва, че институциите са длъжни да откажат достъп до документите, попадащи в приложното поле на изключенията, когато са представени доказателства в този смисъл (вж. по аналогия Решение на Първоинстанционния съд от 5 март 1997 г. по дело WWF UK/Комисия, T-105/95, Recueil, стр. II-313, точка 58 и Решение на Първоинстанционния съд от 13 септември 2000 г. по дело Denkavit Nederland/Комисия, T-20/99, Recueil, стр. II-3011, точка 39), без текстът да предвижда право на преценка дали „по-висш обществен интерес“ не диктува оповестяване, за разлика от изключенията, споменати в член 4, параграфи 2 и 3 от Регламент № 1049/2001.

228 Важно е също така да се подчертае, че член 10, параграф 4 от Устава на ЕСЦБ изрично предвижда, че заседанията на Управителния съвет са поверителни и

че съвместното тълкуване на член 110 ЕО и на член 255 ЕО изключва ЕЦБ от приложното поле на последната разпоредба и следователно определя особен режим за ЕЦБ по отношение на Европейския парламент, Съвета и Комисията относно достъпа до документи.

229 Тези особени разпоредби са свързани със задачата, възложена на ЕЦБ с Договора за ЕО, чиито автори ясно изразяват воля тя да изпълнява функциите си по независим начин (вж. в този смисъл Решение на Съда от 10 юли 2003 г., по дело Комисия/ЕЦБ, C-11/00, Recueil, стр. I-7147, точка 130).

230 Следва да се напомни, че ЕСЦБ е съставена от ЕЦБ и националните централни банки и че се управлява от органите за вземане на решения на ЕЦБ, които са Управителен съвет и Изпълнителен съвет. В съответствие член 105 ЕО основните задачи, осъществявани от ЕСЦБ, се състоят в определяне и осъществяване на паричната политика на Общността, в осъществяване на валутни операции, държане и управляване на официалните резерви в чуждестранна валута на държавите-членки и в насърчаване на нормалното функциониране на платежните системи, като основната цел е поддържане на ценовата стабилност. ЕЦБ приема регламенти и взема решения, необходими за осъществяване на задачите, възложени на ЕСЦБ (член 110 ЕО).

231 Видно е, че защитата на публичния интерес, свързан с паричната политика в Общността, представлява легитимно правно основание за ограничаване на правото на достъп до документи, държани от общностните публични органи, което е замислено като основно право.

232 В настоящия случай жалбоподателят оспорва законосъобразността на член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ, който предвижда по-специално

30-годишен период на поверителност за документите, съхранявани в архивите на Комитета на управителите. Както ЕЦБ посочва в представените документи, тези архиви съдържат, от една страна, документи на Комитета на управителите, на Комитета на заместниците, на подкомитетите, на експертните групи, а от друга страна, документи на Паричния комитет.

233 Впрочем безспорно е, че дейността, както на Комитета на управителите, така и на Паричния комитет е ясно свързана с паричната политика в Общността.

234 Паричният комитет води началото си от предишния член 105, параграф 2 от Договора за ЕО, който предвиждаше, че „за насърчаване координацията на политиките на държавите-членки в паричната сфера в пълната степен, необходима за функционирането на общия пазар, се създава Паричен комитет с консултативни функции“.

235 Този комитет, съставен от излъчени от държавите-членки и от Комисията членове, има за задача именно да следи за паричното и финансово положение на държавите-членки и на Общността, както и за положението в областта на движението на капиталите и свободата на плащанията, да докладва за това редовно на Съвета и на Комисията и да предоставя становищата си на вниманието тези институции.

236 На 8 май 1964 г. Съветът приема Решение 64/300 относно сътрудничеството между централните банки на държавите-членки на Европейската икономическа общност и създава Комитет на управителите, съставен от управителите на централните банки на държавите-членки, като Комисията е поканена да бъде представлявана на сесиите на Комитета на управителите от един от членовете си.

237 Комитетът на управителите по-специално има за задача да извършва „консултации във връзка с общите принципи и основни насоки на политиката на централните банки, по-специално в областта на кредита, на паричния и на валутния пазар“, и „обмяна на информация във връзка с основните мерки в компетентността на централните банки и обсъждане на тези мерки“. Задачите на Комитета на управителите се разширяват с Решение 90/142, в което е предвидено че Комитетът може да отправя становища до различните правителства и до Съвета „относно политиките в състояние да засегнат вътрешното и външно парично положение в Общността, и по-специално функционирането на [ЕПС]“.

238 Следва да се напомни, че член 12, параграф 2 от Процедурния правилник на Комитета на управителите е предвиждал, че „всички документи, изготвени от [въпросния комитет] са поверителни, с изключение на решение в противния смисъл“.

239 Паричният комитет и Комитетът на управителите приключват дейността си на 1 януари 1994 г. и се заместват от Икономическия и финансов комитет и от ЕПИ. Документите на първите два органа, върху които ЕЦБ е придобила владение след закриването на ЕПИ, са преразпределени съобразно произхода и естеството си в особена категория архиви.

240 Както се споменава във второто съображение от Регламент (ЕИО, Евратом) № 354/83 на Съвета от 1 февруари 1983 г. относно отварянето за обществеността на историческите архиви на Европейската икономическа общност и на Европейската общност за атомна енергия (ОВ L 43 стр. 1), изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 1700/2003 на Съвета от 22 септември 2003 г. (ОВ L 243 стр. 1), „постоянна практика е както в държавите-членки, така в в международните организации да се предоставя достъп на обществеността до архивите след изтичането на определен брой години“.

241 В конкретния случай жалбоподателят квалифицира периода на поверителност от 30 години като прекалено дълъг, преценява го като неточен, доколкото началото му не е изрично определено в член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ и смята in fine, че той „напълно ограничава правото му на достъп“.

242 Важно е все пак да се подчертае, на първо място, че посоченият по-горе срок от 30 години отговаря точно на този, предвиден в член 1 от Регламент № 354/83, чието изтичане позволява по принцип на всяко лице да подаде заявление за достъп до историческите архиви на институциите на Общността.

243 В правилата си за историческите архиви (приети на 7 октомври 2005 г. от Управителния комитет на Банката) (ОВ C 289, 2005 г., стр. 12), Европейската инвестиционна банка също определя срок от 30 години преди предоставяне на публичен достъп до историческите архиви.

244 Освен това член 4, параграф 7 от Регламент № 1049/2001 предвижда, че установените в параграфи 1—3 от същия член изключения се прилагат за максимален период от 30 години. Въпреки това изключенията, свързани със защитата на личния живот (член 4, параграф 1, буква б) или на търговските интереси (член 4, параграф 2, първо тире), както и особените разпоредби за чувствителните документи (член 9), могат при необходимост да се прилагат за по-дълъг период.

245 Освен това, ако е безспорно, че член 23.3. от Процедурния правилник не споменава началото на срока от 30 години, то този пропуск не може сам по себе си да засегне законосъобразността на оспорваната от жалбоподателя разпоредба.

246 Предвид особеното естество на разглежданите архиви, които обхващат по-специално дейността на орган, учреден през 1964 г. и разпуснат на 1 януари 1994 г., както и споменатата по-горе постоянна практика, е необходимо да се смята, че периодът на поверителност от 30 години, предвиден Процедурния правилник на ЕЦБ, приет през 1998 г., започва да тече имплицитно, но задължително, от датата на съставянето на документите. Впрочем тази дата е възприета с Регламент № 354/83 за начало на предвидения в него срок на поверителност от 30 години.

247 Уместно е да се изтъкне на второ място, че от член 23.3., второ изречение от Процедурния правилник на ЕЦБ следва, че правилото за поверителност не е абсолютно.

248 Всъщност посочената по-горе разпоредба има за цел да предостави на обществеността правото да се подават заявления за съкращаване на периода на поверителност, като се напомни, че нищо не се противопоставя на това правна уредба, свързана с вътрешната организация на работата на институция, да има за последица правно действие по отношение на трети лица (Решение по дело Нидерландия/Съвет, точка 72 по-горе, точка 38). По силата на член 23.3., второ изречение от Процедурния правилник на ЕЦБ, който се прилага общо, всяко лице може да заяви достъп до независимо кой документ, съхраняван в архивите на Комитета на управителите, дори преди изтичането на период от 30 години.

249 Противно на твърденията на жалбоподателя относно липсата на правна защита, решението на Управителния съвет, с което се отхвърля заявлението за съкращаване на периода на поверителност, подлежи, както в конкретния случай, на съдебен контрол в съответствие с правото на ефективна правна защита. Сезираният съдия трябва да провери дали Управителният съвет е упражнил правилно правомощието си, предоставено му от член 23.3., второ изречение от Процедурния правилник на ЕЦБ.

250 От всички предходни съображения следва, че възражението за незаконосъобразност на член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ, изведено от твърдяно нарушение на „правото на жалбоподателя на достъп до документите на ЕЦБ и на основния принцип на прозрачност“, трябва да се отхвърли.

— По правното основание, изведено от незаконосъобразността на член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ, обосновано със злоупотреба с власт

251 В подкрепа на жалбата си за отмяна жалбоподателят изтъква, че ЕЦБ е извършила злоупотреба с власт, която се отличава както с обективни, така и със субективни обстоятелства.

252 Що се отнася до обективните обстоятелства, жалбоподателят поддържа, че ЕЦБ, която разполага с твърде голяма независимост, е приела по посочения по-горе начин член 23.3. от процедурния си правилник, без да вземе предвид съдебната практика и конституционното задължение, което следва от Договора от Амстердам, подписан на 2 октомври 1997 г., който ѝ налага да предвиди в особен регламент право на достъп до документи. ЕЦБ била действала единствено с цел да „премахне едно демократично право“.

253 Доколкото това оплакване може да се разглежда като допълнително правно основание за доказване незаконосъобразността на член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ, обосновано с опорочаването на приемането на тази разпоредба от злоупотреба с власт, то трябва да се отхвърли.

254 Съгласно постоянната съдебна практика даден акт е опорочен от злоупотреба с власт, само ако е видно въз основа на обективни, относими и непротиворечиви улики, че е приет с изключителното или най-малко с определящото намерение

за постигане на цели, различни от посочените в мотивите, или по-специално за да се заобиколи изрично предвидена в Договора процедура за справяне със ситуацията в конкретен случай (Решение на Съда от 21 февруари 1984 г. по дело Walzstahl Vereinigung и Thyssen, 140/82, 146/82, 221/82 et 226/82, Recueil, стр. 951, точка 27, Решение на Съда от 21 юни 1984 г. по дело Lux/Сметна палата, 69/83, Recueil, стр. 2447, точка 30 и Решение на Съда от 13 ноември 1990 г. по дело Fedesa и др., C-331/88, Recueil, стр. I-4023, точка 24; Решение на Първоинстанционен съд от 6 април 1995 г. по дело Ferriere Nord/Комисия, T-143/89, Recueil, стр. II-917, точка 68).

255 В конкретния случай е достатъчно да се установи, че аргументът на жалбоподателя се основава на погрешна предпоставка, в смисъл че разпоредбите на Договора от Амстердам, от който води началото си член 255 ЕО, не предвиждат право на публичен достъп до документи на ЕЦБ. Освен това съдебната практика в областта на достъпа до документи, към която препраща жалбоподателят, не засяга ЕЦБ.

256 Единствено твърдението, че ЕЦБ е действала, с цел да „премахне едно демократично право“, представлява чиста интелектуална спекулация, а не конкретно и обективно доказателство за злоупотреба с власт.

257 От предходните съображения следва, че възражението за незаконосъобразност на член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ, предявено от жалбоподателя, трябва да се отхвърли.

б) По нарушението на задължението за мотивиране

258 Жалбоподателят поддържа, че решението на ЕЦБ в отговор на заявлението му за съкращаване на срока на поверителност за достъп до Споразумението Базел—Ниборг е лишено от всякаква мотивация и нарушава член 253 ЕО, което ЕЦБ изрично оспорва.

259 В документите си ЕЦБ първоначално изтъква, че предвид общото действие на решението на Управителния съвет, което не е адресирано до жалбоподателя, не е необходимо в писмото от 8 ноември 1999 г., с което жалбоподателят се известява за въпросното решение, да се включват „допълнителни, индивидуални и нарочни мотиви“. Следва все пак да се напомни, че в хода на заседанието ЕЦБ ясно приема индивидуалния характер на решението си и следователно се отказва от възражението си за липса на процесуална предпоставка, обоснована с общото действие на въпросното решение.

260 ЕЦБ смята, че във всеки случай писмото от 8 ноември 1999 г. съдържа излагане на определен брой мотиви, от които ясно следва, че Управителният съвет, който разполага с много широко право на преценка при изпълнение на правомощията си, е преценил интереса на жалбоподателя спрямо закрилата на обществения интерес по-специално във връзка с рисковете за паричната стабилност. Тъй като по този начин същността на преследваната от Съвета цел е била разкрита, би било прекалено да се настоява за по-точни мотиви, които изискват оповестяване на съдържанието на документите.

261 Следва да се напомни, че съгласно постоянната съдебна практика изискваните от член 253 ЕО мотиви трябва да са съобразени с естеството на съответния акт и трябва по ясен и недвусмислен начин да излагат съображенията на институцията, която издава акта, така че да дадат възможност на заинтересованите лица да се запознаят с основанията за взетата мярка, а на компетентната юрисдикция — да упражни своя контрол.. Не се изисква мотивите да уточняват всички относими фактически и правни обстоятелства, доколкото въпросът дали мотивите на определен акт отговарят на изискванията на посочения член 253 следва да се преценява с оглед не само на текста, но и на контекста, както и на съвкупността от правни норми, уреждащи съответната материя (вж. Решение по дело Interporc/Комисия, точка 150 по-горе, точка 55 и посочената съдебна практика).

262 В конкретния случай с писмо от 27 юли 1999 г. жалбоподателят подава до ЕЦБ заявление за съкращаване на срока на поверителност от 30 години на основание

член 23.3. от Процедурния правилник, за да се запознае с документите, спадащи към Споразумението Базел—Ниборг, с аргумента че са важни за редакцията на дисертационния му труд.

263 Предвид естеството на подаденото от жалбоподателя заявление следва да се напомни по аналогия съдебната практика, според която институцията, към която е отправено заявление за достъп до документи, трябва да посочи при мотивирането на решението, че е извършила конкретна преценка на документите, чийто достъп се иска (Решение по дело Kuijer/Съвет, точка 150 по-горе, точка 38 и Решение по дело JT'S Corporation/Комисия, точка 131 по-горе, точки 64 и 65).

264 В отговор на искане на Първоинстанционния съд ЕЦБ представя различни документи, удостоверяващи съществуването на решението на Управителния съвет от 21 октомври 1999 г., и по-специално извадка от протокол на 29-то заседание на въпросния съвет, в който само се споменава за представянето на заявлението за достъп от страна на председателя, за документното съдържание на Споразумението Базел—Ниборг и за решението на Съвета да одобри предложението на представителя да не се предостави достъп до архивите на Комитета на управителите.

265 В писмото от 8 ноември 1999 г. е посочено, че Управителният съвет, от една страна, е взел под внимание „факта, че Споразумението Базел—Ниборг не е в точния смисъл на думата един-единствен документ, съставен под формата на споразумение между страните, а съществува само като доклади и протоколи с автори както Комитетът на управителите, така и Паричният комитет", а от друга страна, е отбелязал, че прессъобщението, в което се излагат „подробно всички точки от споразумението между управителите на централните банки", вече е било предоставено на жалбоподателя. Също така се споменава, че друг документ, а именно екземпляр от акт от 10 ноември 1987 г., в който се изтъкват внесените в споразумението за ЕПС от 13 март 1979 г. промени, е приложен към разглежданото писмо.

266 От буквалното тълкуване на писмото от 8 ноември 1999 г. става ясно, че „поради тези съображения Управителният съвет е решил да не предостави достъп до архивите на Комитета на управителите“, като директорът на ЕЦБ, отговорен за връзките с обществеността, споделя увереността си в плодотворното развитие на изследователската работа на жалбоподателя, след като вече разполага със съществената информация относно Споразумението Базел—Ниборг.

267 Ако от писмото от 8 ноември 1999 г. става ясно, че Управителният съвет със сигурност е уточнил документното съдържание на Споразумението Базел—Ниборг, не може да се направи изводът, че от решението на Съвета е видно, че последният е извършил конкретна преценка на определените в заявлението за достъп документи. Единствено уточнението относно естеството на документите, до които се иска достъп, не може да се приеме за преценка на данните, съдържащи се във въпросните документи. Решението на Управителния съвет обаче от 21 октомври 1999 г., както е доведено до знанието на жалбоподателя на 8 ноември 1999 г., по никакъв начин не посочва, че е направена преценка по отношение на съдържанието на заявените документи.

268 Във всеки случай, дори да се предположи, че от мотивите на въпросното решение може да се предположи за съществуването на конкретна преценка на заявените документи, следва да се напомни, че жалбоподателят не е бил напълно в състояние да разбере причините за отказа, които са му противопоставени, и че Първоинстанционният съд не е в състояние да упражни контрола си.

269 Всъщност необходимо е да се установи, че в решението за отказ за съкращаване на периода на поверителност и съответно на отказ на достъп до заявените документи Управителният съвет не посочва никаква нужда или особен мотив за защита по отношение на въпросните документи, нито пък предоставя a fortiori някакво обяснение, дори кратко, което да обоснове отказа му да оповести съдържанието на документите, като позволява да се разбере и да се провери действителността на нуждата от защита.

270 Видно е, че посоченото решение се основава само на преценката на Управителния съвет относно особената нужда на жалбоподателя да разполага със заявените документи предвид информацията, съобщена на заинтересованото лице във връзка със Споразумението Базел—Ниборг, която се счита за достатъчна.

271 Противно на поддържаното от ЕЦБ, от решението ѝ не следва ясно да е направено съпоставяне на интересите на жалбоподателя с обществения интерес, изразен чрез паричната стабилност.

272 Едва в писмената си защита ЕЦБ за първи път посочва, че Управителният съвет е преценил, че заявените документи, които по принцип са били предназначени да направляват политическите дебати в хода на неформалното заседание на министрите на финансите в Ниборг, съдържат разисквания и данни, предмет на разногласия, които все още не се попаднали в публичното пространство, като поверителността на тези политически разисквания трябва да се запази, за да остане „място“ за размисъл. В писмената си дуплика, в отговор на правното основание, изведено от нарушение на задължението за мотивиране, ЕЦБ изтъква, че мотивите в решението ѝ ясно показват, че Управителният съвет „всъщност е преценил интересите на жалбоподателя спрямо защитата на обществения интерес, и по-специално спрямо рисковете за паричната стабилност“.

273 Следва между другото да се напомни, че ако контекстът, свързан с вземането на решение, може да олекоти изискванията за мотивиране, които съответната институция е длъжна да спазва, той може в замяна на това да ги утежни при особени обстоятелства (Решение по дело Kuijer/Съвет, точка 150 по-горе, точка 45). Така в конкретния случай е необходимо да се разгледа спазването на задължението за мотивиране в светлината на цялата кореспонденция, разменена между институцията и жалбоподателя.

274 В отговор на първото заявление за достъп до Споразумението Базел—Ниборг ЕЦБ посочва на жалбоподателя, че документите с автор Комитета на управителите не попадат в приложното поле на Решение 1999/284, а в това на член 23.3. от нейния процедурен правилник, който предвижда по-специално, че съответните документи са свободно достъпни след изтичане на 30-годишен срок. Следователно ЕЦБ не е предала на жалбоподателя никакъв документ, класиран в архивите на Комитета на управителите.

275 На 27 юли 1999 г. жалбоподателят отправя до ЕЦБ писмено искане за преразглеждане на заявлението му на основание член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ, който упълномощава Управителния съвет при особени случаи да съкрати 30-годишния срок на поверителност. В подкрепа на заявлението си жалбоподателят изрично посочва отдалечеността във времето на Споразумението Базел—Ниборг и изключително историческия характер на ЕПС.

276 При тези обстоятелства изискванията за мотивиране налагат на ЕЦБ да отговори на второто заявление за достъп с различно правно основание, но с еднакъв предмет, като посочи мотивите, поради които посочените от жалбоподателя обстоятелства не са от естество да позволят тя да отстъпи от първоначалната си позиция за поверителността на разглежданите документи.

277 В решението на ЕЦБ Управителният съвет не посочва никакъв мотив, който е от естество да отхвърли доводите на жалбоподателя. Едва след предявяването на жалбата за отмяна ЕЦБ изтъква, от една страна, че изразените становища и анализираните стратегии в документите, съставляващи Споразумението Базел—Ниборг, все още са действащи и биха имали отражение върху действащия валутен механизъм, независимо че той засяга само централните банки на две държавите-членки, а от друга страна, че „за да се избегне объркване на пазарите“, съществуват легитимни доводи, за да не се огласят тези документи.

278 Важно е да се напомни, че мотивите трябва да са част от самия текст на решението и че ако в него се представя само началото на мотивите, както е в конкретния случай, последните не може да се доразвият за първи път и a posteriori да се изяснят пред общностния съд, освен ако не са налице изключителни обстоятелства, които липсват в конкретния случай, при липса на всякаква неотложност и предвид единствения по характера си акт, който трябва да се приеме от ЕЦБ (вж. в този смисъл Решение на Първоинстанционния съд от 2 юли 1992 г. по дело Dansk Pelsdyravlerforening/Комисия, Т-61/89, Recueil, стр. II-1931, точка 131 и Решение от по дело European Night Services и др./Комисия, Т-374/94, Т-375/94, Т-384/94 и Т-388/94, Recueil, стр. II-3141, точка 95).

279 От всички предходни съображения следва, че решението на ЕЦБ трябва да бъде обявено за недействително като неотговарящо на изискванията за мотивиране, предвидени в член 253 ЕО, без да е необходимо да се разглеждат другите правни основания за отмяна, предявени от жалбоподателя и изведени от злоупотреба с власт, от нарушение на принципа на добра администрация и на грешка в преценката на ЕЦБ.

280 По-нататък, още на този етап следва да се напомни, че след предявяването на жалба за отмяна (дело Т-3/00), жалбоподателят сезира Първоинстанционния съд с иск за обезщетение (дело Т-337/04), от който ясно следва, че неправомерното поведение, в което са упрекнати Съветът и ЕЦБ, се състои именно в приемането на решения, чиято отмяна жалбоподателят иска по дело Т-3/00.

281 В рамките на своя иск за обезщетение и за да докаже неправомерно поведение на ответниците жалбоподателят развива доводи отчасти подобни на представените вече с цел обявяване на разглежданите актовете за недействителни. Безспорно е, че жалбоподателят изтъква нов аргумент за незаконосъобразност на спорните решения за отказ на достъп, а именно нарушение на принципа на правна сигурност, както и нови доводи в подкрепа на вече предявените основания за незаконосъобразност в процедурата по отмяна, отговарящи на някои твърдения на ответниците, посочени във въпросната процедура.

282 Доколкото тези доводи може да се считат за приложими също в подкрепа на жалбата за отмяна на решенията на Съвета и на ЕЦБ в рамките на дело Т-3/00, те следва да се отхвърлят като недопустими.

283 В тази връзка следва да се напомни, че искът за установяване на отговорност е самостоятелен способ за защита, чиято особена задача в рамките на системата от способи за съдебна защита е подчинена на условия за упражняването му, установени с оглед на особения му предмет. Докато жалбите за отмяна и исковете за установяване на неправомерно поведение имат за цел да санкционират незаконосъобразността на правнообвързващ акт или на липсата на такъв акт, то искът за установяване на отговорност има за предмет поправяне на вредата, причинена с акт или с неправомерно поведение, които могат да бъдат вменени на институция или на орган на Общността (вж. Решение на Съда от 23 март 2004 г. по дело Омбудсман/Lamberts, C-234/02 P, Recueil, стр. I-2803, точка 59 и посочената съдебна практика).

284 Принципът на самостоятелност на способите за съдебна защита забранява в конкретния случай обща преценка на всички правни основания за незаконосъобразност, изтъкнати в хода на жалбите за отмяна и на исковете за обезщетение, предвид различните последици от решенията, на които се основават и двете претенции. Така уважаването на жалба за отмяна води до заличаването на спорния акт от общностния правен ред, докато успешно доведеният до края иск за обезщетение позволява единствено поправянето на причинените с акта вреди, без автоматично заличаване на последния.

285 Съединяването на дела Т-3/00 и Т-337/04 за целите на устната фаза на производството и на решението не е от естество да опорочи посочения по-горе извод, ако решението за съединяване не засяга независимостта и самостоятелността на засегнатите дела, като решение в обратния смисъл винаги е възможно

(Решение на Съда от 21 юни 2001 г. по дело Moccia Irme и др./Комисия, C-280/99 P—C-282/99 P, Recueil, стр. I-4717, точка 66 и Решение на Първоинстанционния съд от 14 декември 2005 г. по дело Honeywell/Комисия, T-209/01, Recueil, стр. II-5527, точка 71).

В — *По исканията за процесуално-организационни действия и събиране на доказателства по производството*

286 В рамките на жалбата си за отмяна жалбоподателят иска от Първоинстанционния съд да разпореди събиране на доказателства за изясняване на условията, при които са приети обжалваните решения, и по-специално да се определи при какви условия ЕЦБ е придобила владението върху доклада на Паричния комитет, както и да я задължи да приложи към преписката протоколите от заседанията на Управителния съвет от 21 октомври 1999 г.

287 Предвид представените от ЕЦБ указания във връзка с условията на придобиване на доклада на Паричния комитет, както бяха напомнени в точка 144 по-горе, както и предвид съобщаването от ЕЦБ на различни документи, и по-специално на извадката от протокола от 29-то заседание на Управителния съвет от 21 октомври 1999 г. и на обясненията и документите, представени от Съвета във връзка с условията, при които е прието решението от 30 юли 1999 г., то исканията на жалбоподателя, посочени в предишната точка, следва да се считат за удовлетворени и следователно са без предмет.

288 Що се отнася до искането за процесуално-организационни действия, предявено от жалбоподателя, с цел ЕЦБ да представи статистически данни относно достъпа до документи за периода от 1 юни 1998 г. до 31 май 2000 г., то трябва да се отхвърли като лишено от правен интерес за решаването на спора.

По искането за обезщетение

А — *Предварителни съображения*

289 Необходимо е да се отбележи, че жалбоподателят ясно цели да се установи ангажирането на извъндоговорната отговорност на Общността по смисъла на член 288, втора алинея ЕО за незаконосъобразността на органите ѝ.

290 От постоянната съдебна практика следва, че ангажирането на тази отговорност се подчинява на наличието на съвкупност от условия, а именно: неправомерното поведение, за което се упреква дадена институция, действителност на вредите и съществуването на причинна връзка между твърдяното поведение и вредата, чието поправяне се иска (Решение на Съда от 29 септември 1982 г. по дело Oleifici Mediterranei/ЕИО, 26/81, Recueil, стр. 3057, точка 16; Решение на Първоинстанционния съд от 11 юли 1996 г. по дело International Procurement Services/Комисия, T-175/94, Recueil, стр. II-729, точка 44, Решение на Първоинстанционния съд от 16 октомври 1996 г. по дело Efisol/Комисия, T-336/94, Recueil, стр. II-1343, точка 30 и Решение на Първоинстанционния съд от 11 юли 1997 г. по дело Oleifici Italiani/Комисия, T-267/94, Recueil, стр. II-1239, точка 20).

291 Що се отнася до първото от условията, съдебната практика изисква да е установено от фактическа страна достатъчно конкретно нарушение на правна норма, с която се предоставят права на частни лица (Решение на Съда от 4 юли 2000 г. по дело Bergaderm и Goupil/Комисия, C-352/98 P, Recueil, стр. I-5291, точка 42). Относно изискването, според което нарушението трябва да е достатъчно сериозно, решаващият критерий, посочващ, че то е изпълнено, е явното и грубо неспазване от страна на съответната общностна институция на пределите на правомощието за преценка. Когато тя разполага само със значително ограничена оперативна самостоятелност или не разполага с такава, то и най-малкото нарушение на общностното право е достатъчно, за да се установи наличието на достатъчно сериозно нарушение (Решение на Съда от 10 декември 2002 г.

по дело Комисия/Camar и Tico, C-312/00 P, Recueil, стр. I-11355, точка 54 и Решение на Първоинстанционен съд от 12 юли 2001 г. по дело Comafrica и Dole Fresh Fruit Europe/Комисия, T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98 et T-225/99, Recueil, стр. II-1975, точка 134).

292 Що се отнася до условието, свързано с причинната връзка, то Общността може да бъде държана отговорна само за вреда, която произтича по достатъчно пряк начин от неправомерното поведение на дадена институция (Решение на Съда от 4 октомври 1979 г. по дело Dumortier Frères и др./Съвет, 64/76 и 113/76, 167/78 и 239/78, 27/79, 28/79 и 45/79, Recueil, стр. 3091, точка 21 и Решение на Първоинстанционния съд от 13 февруари 2003 г. по дело Meyer/Комисия, T-333/01, Recueil, стр. II-117, точка 32). В замяна на това Общността не е длъжна да поправя всяка вредоносна последица, дори непряко свързана, която е резултат от поведението на нейните органи (вж. в този смисъл Решение по дело Dumortier Frères и др./Съвет, посочено по-горе, точка 21).

293 Що се отнася до вредата, важно е да се подчертае, че последната трябва да е действителна и сигурна (Решение на Съда от 27 януари 1982 г. по дело Birra Wührer и др./Съвет и Комисия, 256/80, 257/80, 265/80, 267/80 и 5/81, Recueil, стр. 85, точка 9 и Решение на Първоинстанционния съд от 2 юли 2003 г. по дело Hameico Stuttgart и др./Съвет и Комисия, T-99/98, Recueil, стр. II-2195, точка 67), както и оценима (Решение на Първоинстанционния съд от 16 януари 1996 г. по дело Candiotte/Съвет, T-108/94, Recueil, стр. II-87, точка 54). В замяна на това вреда, която е изцяло хипотетична и неопределена, не води до право да се иска поправяне на вредите (вж. в този смисъл Решение по дело Oleifici Italiani/Комисия, точка 290 по-горе, точка 73).

294 Задължение на жалбоподателя е да представи доказателства пред общностния съд, за да се установи наличието и размерът на понесените от него вреди (Решение на Съда от 21 май 1976 г. по дело Roquette Frères/Комисия, 26/74, Recueil, стр. 677, точки 22—24; Решение на Първоинстанционния съд от 9 януари 1996 г. по дело Koelman/Комисия, T-575/93, Recueil, стр. II-1, точка 97 и Решение на Първоинстанционния съд от 28 април 1998 г. по дело Dorsch Consult/Съвет и Комисия, T-184/95, Recueil, стр. II-667, точка 60).

295 По-нататък следва да се напомни, че ако едно от условията не е изпълнено, жалбата трябва да се отхвърли в своята цялост, без да е необходимо да се изследват другите условия (Решение на Съда от 15 септември 1994 г. по дело KYDEP/Съвет и Комисия, C-146/91, Recueil, стр. I-4199, точки 19 и 81 и Решение на Първоинстанционния съд от 20 февруари 2002 г. по дело Förde-Reederei/Съвет и Комисия, T-170/00, Recueil, стр. II-515, точка 37).

Б — *По вредата и причинната връзка*

1. *Доводи на страните*

296 Що се отнася до условието за съществуване на вреда, жалбоподателят изтъква на първо място, че отказът на двете общностни „институции“ да му предоставят достъп до заявения документ е нарушил графика му за редактиране и го възпрепятства дори днес — три години и четири месеца след изтичането на срока, предвиден за предаване на труда му (31 март 2001 г.), да довърши и да предаде последната във факултета по право в Солун. От това положение логично следвало, че жалбоподателят бил претърпял материална вреда, състояща се в загуба на доходи, които би получил, ако се възползва разумно и подходящо от докторската титла, която би имал, в конкретния случай чрез назначаване като юрист в институциите или в международните организации като ЕЦБ или Международния валутен фонд (МВФ).

297 Той посочва, че процесуалното правило, според което този, който претендира вредите, е длъжен да представи доказателства за това, не е абсолютно. Първоинстанционният съд следвало да държи сметка, на първо място, за особеното естество на делото, на второ място, за естеството на претърпяната вреда и за принципа на процесуална равнопоставеност по отношение на доказателствената тежест, и на трето място, за практиката на Съда.

298 Така що се отнася до извъндоговорната отговорност във връзка с достъпа до документи и посочената от ЕЦБ съдебна практика, тя по никакъв начин не може да бъде релевантна в такъв контекст. Единствено съдебната практика във връзка със споровете по Правилника за длъжностните лица е от естество да представи полезни аспекти.

299 От съдържанието на жалбата не остава никакво съмнение за факта, че претендираните вреди са пропуснати ползи (lucrum cessans), а не претърпени загуби (damnum emergens) — две различни понятия според практиката на Първоинстанционния съд (Решение по дело Oleifici Italiani/Комисия, точка 290 по-горе, точка 72 и Решение от 30 септември 1998 г. по дело Coldiretti и др./Съвет и Комисия, Т-149/96, Recueil, стр. II-3841, точка 48)

300 Условията за доказване на пропуснатата полза са по-гъвкави от тези за доказване на претърпяна загуба, доколкото следва да се разгледа наличието на вреда и оценката ѝ в светлината на нормалния ход на събитията, както и на действителни, а не теоретични вероятности. Жалбоподателят смята в тази връзка, че е представил всички необходими доказателства, за да установи действителността на предявената вреда.

301 Той посочва, че вредата му трябва да се изчисли въз основа на възнаграждението на юрист с докторска титла — служител на ЕЦБ, считано от 1 април 2001 г. — дата, на която е трябвало да предаде дисертационния си труд, до три месеца след произнасянето на решението на Първоинстанционния съд по настоящото дело, след като се приспаднат доходите, които е получил от упражняване на адвокатската професия в Гърция през този период. Жалбоподателят иска от Първоинстанционния съд да покани ЕЦБ да представи релевантните факти по отношение на възнаграждението на персонала си, за да позволи точното изчисляване на вредата.

302 Тази оценка на вредата се основавала на правдоподобния ход на събитията. Не ставало въпрос за случайно избрано положение, а за положение, което е имало

всички шансове да се осъществи, предвид действително представените заявления за работа от жалбоподателя пред ЕЦБ. Жалбоподателят смята, че посочените обстоятелства надхвърлят това, което съдебната практика изисква с цел доказване на пропусната полза (Решение на Първоинстанционния съд от 21 март 2002 г. по дело Joynson/Комисия, T-231/99, Recueil, стр. II-2085, точки 102, 114, 124, 134, 137 и 173).

303 Жалбоподателят изтъква на второ място, че забавянето с около три години и половина, необходими за приключването на труда му, са му причинили сериозна морална вреда, състояща се в:

— значително продължаване на опасенията му по завършване на труда му,

— закъснение на кариерното му развитие в професионално и финансово отношение,

— невъзможността да се възползва от професионалните възможности в Гърция и най-вече в чужбина, за които се изисква докторска степен,

— отлагане на дейност в академична среда, която изисква докторска титла, свързаната с това несигурност и влошаване на ситуацията предвид възрастта му,

— необходимостта да актуализира на няколко пъти труда си поради непрекъснато развитие на ЕПС, загубата на време и свързаното с това изтощение,

— психическото напрежение, преживяно през тези дни за довършване на труда му, отрицателните и иронични коментари, на които е бил и продължава да бъде предмет, и задължението да дава обяснения на всеки въпрос относно приключване на труда му,

— загубата на време и енергия, причинени от процедурата пред Първоинстанционния съд и Съда,

— психическото изтощение, претърпяно от продължителността на производството, чийто изход е съществен за бъдещето му.

304 При тези обстоятелства жалбоподателят претендира обезщетение за морални вреди в размер на 90 000 EUR.

305 Що се отнася до условието, свързано с причинната връзка, жалбоподателят посочва, че претърпените материални и морални вреди са пряка последица от незаконосъобразните откази на достъп до спорния документ, който представлява основен елемент в изследването му, доколкото става въпрос за единствен по рода си исторически и правен източник, необходим за установяване на „съществуването и функционирането на soft law във финансовата и парична област, която се обхваща от Икономическия и паричен съюз (ИПС) и от дейността на G 7/8“.

306 Той изтъква, че отказът на достъп е имал катастрофални отрицателни последици върху графика за разработване на труда му, които се изразяват в невъзможността му да спази срока за представяне на труда, определен за 31 декември 2000 г., впоследствие за 31 март 2001 г. — отрицателни последици, които продължават и до днес.

307 Жалбоподателят посочва, че в продължение на три години, от началото на 1997 г. до края на 1999 г., той се е занимавал само с разработване на труда си и че от лятото на 1999 г. — период, през който изследването му се е намирало в напреднал стадий, не се е случило нищо от естество да промени графика за разработване на дисертационния труд и да му попречи да го завърши, с изключение на опорочените откази на достъп.

308 Той посочва също практиката на Съда и на Първоинстанционния съд за причинната връзка, и по-специално Решение на Първоинстанционния съд от 5 октомври 2004 г. по дело Sanders и др./Комисия (T-45/01, Recueil, стр. II-3315), в което Първоинстанционният съд е „разграничил теоретичната и действителната несигурност и е признал трудностите при доказването“, прехвърляйки доказателствената тежест на Комисията.

309 Що се отнася до въпроса дали е могъл или дори дали е трябвало при изтичане на определения срок да представи труда си, без да вземе предвид Споразумението Базел—Ниборг, жалбоподателят посочва, че най-напред този въпрос е свързан с независимостта му, със свободата му на изследване и с вътрешната му самостоятелност при научните избори и оценката на нуждите на дисертационния му труд, които трябва да се признаят.

310 В тази връзка той препраща към Решение по дело Mattila/Съвет и Комисия, точка 99 по-горе, в което се приема, че заявителят за достъп и единствено той преценява документите, от които има нужда, като административната институция няма никакво правомощие да се намесва в преценката за това, което е необходимо или полезно на заявителя.

311 Жалбоподателят поддържа, че доколкото към момента на подаване на заявлението за достъп е преценил и доколкото все още счита, че Споразумението Базел—Ниборг е релевантно за труда му, той не е могъл, нито пък е трябвало да игнорира това споразумение и на 31 декември 2000 г. да предаде на факултета

по право посредствена работа. Освен това не е съществувало никакво алтернативно решение, което да позволи на жалбоподателя да установи чрез какъв правен инструмент макроикономическите показатели на G 7 са били включени през 1987 г. в ЕПС, как са функционирали след това до създаването на ИПС през 1991/1992 г. и най-накрая какво е днешното положение на тези показатели.

312 Той посочва най-накрая, че съображенията във връзка с независимостта му и вътрешната му научна самостоятелност позволяват да се отговори на доводите на ЕЦБ за твърдения ѝ принос в причиняването на вредата.

313 Съветът и ЕЦБ поддържат, че условията за наличие на извъндоговорната отговорност, състоящи се в определена вреда и пряка причинна връзка между последната и твърдяното неправомерно поведение, не са налице в конкретния случай.

2. *Съображения на Първоинстанционния съд*

314 Жалбоподателят изтъква, че отказите от Съвета и от ЕЦБ за достъп до документите, съставляващи Споразумението Базел—Ниборг, водят пряко до материална и морална вреда.

315 На първо място, що се отнася до материалната вреда, квалифицирана като загуба на шанс или пропусната полза, тя се изразява според жалбоподателя в загуба на доходи, които би получил, възползвайки се по разумен и подходящ начин от докторската си титла, която вероятно би получил, в конкретния случай като станел служител на институциите или на международните организации като ЕЦБ или МВФ.

316 Все пак от документите на жалбоподателя следва, че твърдените загуба на шанс и пропусната полза сами по себе си са резултат на едно първо събитие, а именно незавършването на труда му на предвидената дата и съответното неполучаване на титлата доктор по право.

317 Но това първо събитие не може да се смята за пряка причина за загубата на шанс или за пропуснатата полза, доколкото жалбоподателят не доказва, че фактът на получаване на докторската титла е необходимо условие за получаване на служба в цитираните от него органи.

318 Незавършването и непредставянето на труда му в крайния срок 31 март 2001 г. не изглежда да е още повече пряка последица от установените откази, за които жалбоподателят узнава през август и ноември 1999 г., когато изследването му се е намирало вече, по собствените му думи, в напреднал стадий през лятото на 1999 г. Това положение може да се счита само за предизвикано от самия жалбоподател, който, независимо от оспорване на отказите спрямо него, е трябвало да следи за напредването на разработване на труда си, за да може да представи и защити дисертационния труд в предвидения за целта срок, въпреки това, което е могло да бъде възприето като липса на пълнота на изследователската работа.

319 Освен това следва да се напомни, че ако загубата на шанс е от естество да представлява вреда, подлежаща на обезщетение (Решение на Първоинстанционния съд от 27 октомври 1994 г. по дело C/Комисия, T-47/93, Recueil FP, стр. I-A-233 и II-743, точка 54), последната трябва да бъде най-малко действителна и сигурна, за да бъде действително поправена.

320 Жалбоподателят обаче не е доказал, че шансът да заеме служба в ЕЦБ или в друг орган и да се възползва от свързани с това парични облаги, от който е лишен, е действителен и сигурен, в смисъл че ако не е имал всички шансове да получи такава служба, е имал най-малко един такъв сериозен шанс (вж. в този

смисъл Решение на Първоинстанционния съд от 6 юни 2006 г. по дело Girardot/Комисия, Т-10/02, все още непубликувано в Recueil, точки 96—98 и посочената съдебна практика). В тази връзка заявленията за работа, изпратени от жалбоподателя на ЕЦБ през 1999 г., не позволяват да се направи изводът, че жалбоподателят се е намирал в процес на назначаване след получаване на докторската титла. Кариерното развитие на жалбоподателя за назначаване в ЕЦБ или в друг орган след увенчано с успех приключване на дисертационния му труд в действителност е чиста спекулация.

321 На второ място, следва да се напомни, че жалбоподателят сам посочва в точка 35 от жалбата си, че именно „закъснението“ с около три години и половина по отношение на разработването на неговата дисертационен труд му е причинило сериозна морална вреда.

322 Поради посочени в точки 318 по-горе причини, е необходимо да се направи извод относно липса на пряка причинна връзка между спорните откази на достъп и твърдяната морална вреда.

323 Важно е все пак да се отбележи, че в твърдяната морална вреда, претърпяна от жалбоподателя и определена в точка 303 по-горе, са включени загуба на време и енергия, както и психическо „изтощение“, предизвикани от ангажираността, проследяването и продължителността на съдебните производства, свързани със спорните откази на достъп.

324 Доколкото тази загуба на време и това психическо изтощение, изтъкнати от жалбоподателя, които се различават от твърденията на последния относно състоянието на несигурност, тревога и обща фрустрация от незавършването на труда му на предвидената дата за предаването и при липсата на последващо получаване на докторска титла по право, могат да бъдат разгледани като пряка последица от спорните откази на достъп, то те не могат да се считат за морална вреда, подлежаща на обезщетение.

325 Що се отнася до психическото изтощение, за което се твърди, че е доказано от жалбоподателя, необходимо е да се установи, че последният се задоволява само с твърдения и не представя никакви писмени доказателства, които да удостоверят съществуването на действително смущение от психически характер. Колкото до твърдените загуба на време и енергия, те спадат към присъщите неудобства, свързани с ангажирането и проследяването на целия съдебен процес, които не могат да се приравнят на морална вреда, подлежаща на поправяне. Важно е в тази връзка да се подчертае, че в съответствие с член 19 от Статута на Съда, жалбоподателят се представлява в рамките на настоящата инстанция и в хода на производството пред Съда по делото, което води до Решение по дело Pitsiorlas, точка 38 по-горе, от адвокат, чиято роля е именно да оказва помощ на упълномощилия го по-специално при изготвянето на процедурните актове и при следенето на хода на процеса от името и за сметка на повереника си.

326 От предходните съображения следва, че условията за ангажиране на извъндоговорната отговорност относно съществуването на действителна и сигурна вреда и на пряка причинна връзка между последната и твърдяното неправомерно поведение на ответниците не са изпълнени и следователно предявеният от жалбоподателя иск за обезщетение трябва да се отхвърли, без да е необходимо да се разглежда условието за реализиране на извъндоговорната отговорност, свързана с неправомерно поведение на Съвета и на ЕЦБ.

По съдебните разноски

327 По смисъла на член 87, параграф 2 от Процедурния правилник всяка загубила делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено искане в този смисъл. В съответствие с параграф 3 от въпросния член Първоинстанционният съд може да разпредели съдебните разноски или да реши всяка страна да понесе направените от нея разноски, ако всяка от страните е загубила по едно или няколко от предявените основания или поради изключителни обстоятелства.

328 В конкретния случай следва да се напомни, че се уважават исканията на жалбоподателя за отмяна на решението на ЕЦБ и че Съветът неправилно противопоставя недопустимостта на жалбата за отмяна, насочена срещу решението от 30 юли 1999 г. За сметка на това исканията на жалбоподателя за отмяна на последното решение, както и исканията му за обезщетение, насочени срещу Съвета и ЕЦБ, са отхвърлени.

329 Първоинстанционният съд смята, че ще се направи точна преценка на особените обстоятелства в конкретния случай, като осъди Съвета, ЕЦБ и жалбоподателя, всеки да понесе собствените си разноски по дела Т-3/00 и Т-337/04. Съветът се осъжда също и да понесе собствените си разходи, както и тези на жалбоподателя по дело С-193/01 Р.

330 Необходимо е на последно място да се отбележи, че ЕЦБ не е посочила обстоятелства, обосноваващи прилагането на член 87, параграф 3 от Процедурния правилник в конкретния случай и осъждането на ответника да възстанови разходите, за които може да се приеме, че са причинени необосновано и злонамерено от него.

По изложените съображения

ПЪРВОИНСТАНЦИОННИЯТ СЪД (пети състав)

реши:

1) Отменя решението на Управителния съвет на ЕЦБ от 21 октомври 1999 г., както г-н Athanasios Pitsiorlas е уведомен за него с писмо на Европейската централна банка (ЕЦБ) от 8 ноември 1999 г.

2) Отхвърля жалбата за отмяна в останалата ѝ част.

3) Отхвърля иска за обезщетение.

4) Осъжда ЕЦБ, Съвета и жалбоподателя да заплатят направените от тях съдебни разноски по дела Т-3/00 и Т-337/04. Осъжда Съвета да понесе направените от него съдебни разноски и съдебните разноски на жалбоподателя по дело С-193/01 Р.

Vilaras Martins Ribeiro Jürimäe

Постановено в открито съдебно заседание в Люксембург на 27 ноември 2007 година.

Секретар Председател

E. Coulon M. Vilaras

Съдържание

Правна уредба ..... II - 4786

Обстоятелства в основата на спора ..... II - 4793

Производство и искания на страните ..... II - 4797

А — Искания по дело Т-3/00 ..... II - 4799

Б — Искания по дело Т-337/04 ..... II - 4801

По жалбата за отмяна ..... II - 4803

А — По допустимостта ..... II - 4803

1. По съществуването на обжалваеми актове ..... II - 4803

2. По твърдението за предявяване на жалба за отмяна след срока ..... II - 4809

3. По твърдението, че подаването на жалбата представлява злоупотреба с право ..... II - 4810

4. По твърдяната некомпетентност на ЕЦБ да предостави достъп до доклад на Паричния комитет ..... II - 4811

Б — По съществото на спора ..... II - 4812

1. По жалбата за отмяна на решението на Съвета ..... II - 4812

а) Доводи на страните ..... II - 4812

б) Съображения на Първоинстанционния съд ..... II - 4815

Предварителни съждения ..... II - 4815

По твърдяното въвеждане в заблуждение от страна на Съвета ..... II - 4817

По нарушаването на правото на достъп до документи, утвърдени с Решение 93/731 ..... II - 4820

По нарушаването на задължението за мотивиране ..... II - 4826

По нарушението на принципите на добра администрация и на защита на оправданите правни очаквания ..... II - 4829

2. По жалбата за отмяна на решението на ЕЦБ ..... II - 4832

а) По възражението за незаконосъобразност на член 1 от Решение 1999/284 и на член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ ..... II - 4832

По възражението за незаконосъобразност на член 1 от Решение 1999/284 ..... II - 4833

По възражението за незаконосъобразност на член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ ..... II - 4834

— По допустимостта на възражението за незаконосъобразност на член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ ..... II - 4834

— По основанието, изведено от незаконосъобразността на член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ, обосновано с нарушение на член 12, параграф 3 от Устава на ЕСЦБ ..... II - 4836

— По правното основание за незаконосъобразност на член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ, обосновано с нарушение на правото на достъп до документи и на основния принцип на прозрачност ..... II - 4840

— По правното основание, изведено от незаконосъобразността на член 23.3. от Процедурния правилник на ЕЦБ, обосновано със злоупотреба с власт ..... II - 4851

б) По нарушението на задължението за мотивиране ..... II - 4852

В — По исканията за процесуално-организационни действия и събиране на доказателства по производството ..... II - 4860

По искането за обезщетение ..... II - 4861

А — Предварителни съображения ..... II - 4861

Б — По вредата и причинната връзка ..... II - 4863

1. Доводи на страните ..... II - 4863

2. Съображения на Първоинстанционния съд ..... II - 4868

По съдебните разноски ..... II - 4871